

ČD
PRO VÁS

REKLAMNÍ MAGAZÍN NÁRODNÍHO DOPRAVCE

2016 / ROČNÍK 8 / ZDARMA

HEREČKA
**LUCIE
POLIŠENSKÁ**
NEJLEPŠÍ
ZÁKUSEK
JE ŘÍZEK

9

čDBody Bodujte 2X

Mezi Brnem a Prahou nyní získáte **dvojnásobnou odměnu!**

- platí pro vlaky Ex 571, Ex 573, IC 575, Ex 576, IC 574, Ex 572
- při nákupu jízdenky v eShopu

www.cd.cz/cdbody

České dráhy
Národní dopravce

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, MILÍ SPOLUCESTUJÍCÍ,

vítejte zpět. Ať už jste dělali během prázdninových dní cokoli, procestovali Česko nebo opravili plot, konečně dočetli několik měsíců rozečtenou knihu nebo pořádně oslavili úspěchy našich olympioniků v Riu, většině z nás s příchodem nového školního roku začínají tradiční povinnosti. Dospělí do práce, děti do školy, týden stíhá týden a už zase pečeme cukroví a mačkáme se v nákupních centrech. Slovo tradiční je v této souvislosti možná méně blyštivé a někdo by jej klidně nahradil obyčejným stereotypem. Ale to by byla chyba! Zvažte sami: babí léto je přece stále krásný čas k tomu, aby se tradiční akce naplánované na září staly výjimečnými.

V případě železnice nejde o nic menšího než o oslavu největšího svátku železné dráhy – zrodu tohoto fenoménu v září roku 1825. Letos se centrem oslav stane Cheb, kde se poslední zářijovou sobotu odehraje šestý ročník Národního dne železnice. Na co všechno se můžete těšit, tradičně přinášíme právě v tomto čísle.

U tradic zůstaneme i v rozhovoru s Lucií Polišenskou, která i přes své mládí vyznává hodnoty spíše tradiční a z ničeho nedělá velkou vědu. Na skálopevných tradicích staví i Vysočina, kam se vypravíme v rubrice Cestování po ČR, kulinářským tradicím Maďarska se zase věnuje cestopis. Zkrátka a dobře, snažili jsme se vám naservírovat koktejl zajímavostí, které stojí na tradičních základech. Necht' vám chutná a vaše babí léto se stane tradičně výjimečným.

Příjemné cesty a šťastné návraty přeje

Václav Rubeš
šéfredaktor

Fotťe
kouzlo železnice
a získejte
Kilometrickou
banku ČD!

Kilometrickou banku
za měsíc srpen získává:
Ladislav Bačovský

KOUZLO ŽELEZNICE

Fotografie moderních či historických vozidel a lidí kolem nich posílejte nově přes
webové rozhraní www.cdprovas.cz.

Autory zveřejněných snímků odměníme Kilometrickou bankou ČD v hodnotě 2 200 Kč.

PŘEDPLATNÉ
25 Kč
za číslo

ČD pro vás
reklamní magazín
Českých drah

www.cdprovas.cz
cdprovas@cd.cz

TIŠTĚNÝ NÁKLAD
131 500 ks

VYDAVATEL
České dráhy, a.s.

DATUM A MÍSTO VYDÁNÍ
31. srpna 2016, Praha

REDAKCE
ČD pro vás
Generální ředitelství ČD
nábřeží L. Svobody 1222
110 15 Praha 1

ISSN
1210-9142

ŠÉFREDAKTOR
Václav Rubeš

REDAKČNÍ RADA
Michal Štěpán (předseda)
Radek Dvořák
Jiří Jeřeta
Václav Rubeš
Františka Haisl Vidnerová
Michal Málek
Jitka Eisenhammerová

INZERCE A PŘEDPLATNÉ
info@cdprovas.cz

GRAFIKA/SAZBA/
ZLOM/PRODUKCE
SEVENART s.r.o.

TISK
MORAVIAPRESS a.s.

POKYNY PRO AUTORY:
V případě nároku na honorář
je nutné, aby autoři redakci
uvedli jméno, příjmení,
bankovní spojení, rodné číslo
a adresu.

V opačném případě nemůže
být honorář vyplacen.

Aplikace
MŮJ VLAK

Sledujte nás
na Facebooku

ČD Bus Ostrava – Kraków

Nejrychlejší spojení do Krakova od 248 Kč

- denně z Ostravy,
jízdni doba 2 h a 10 min
- spoj jede do 31. 10.

www.cd.cz/cdbus

Lepší cesta každý den

České dráhy
Národní dopravnice

OBSAH

PŘÍŠTÍ ČÍSLO
VYJDE

29. 9.
2016

23

CESTOVÁNÍ PO KRAJÍCH ČR
Vysočina

49

ŽELEZNICE
Jak se plaví vlaky

11

RETRO
Třídní srazy

41

CESTOPIS
Maďarsko – Brutální atak na dietáře

54

ČD PRŮVODCE
Den železnice 2016

7

ROZHOVOR
Lucie Polišenská

Železničář

Psali jsme...

Rychlíky na východ Čech jsou komfortnější
(č. 15/2016)

Na rychlících na trase Praha – Hradec Králové – Trutnov se stále častěji objevují moderní kombinované vozy 1. a 2. třídy, které dříve jezdily na spojích kategorie EC/IC. Cestujícím nabízejí klimatizovaný interiér, výběr míst za sebou jako v letadle nebo proti sobě, či sklápěcí nebo pevné stolký a zásuvky 230V/50Hz pro napájení elektroniky.

Nesmrtelný „Panták“ slaví padesátiny
(č. 15/2016)

Od poloviny šedesátých let ovládly jihomoravské a západoslovenské tratě se střídavou trakcí na osobních vlcích elektrické pantografové jednotky původní řady SM 488.0, které později dostaly označení 560. Během krátké doby se staly nedílnou součástí především příměstské dopravy. A přežily dodnes, byť z kolejí mizí.

Jak cestují nevidomí,
aneb odkázání na vodičů psa
(č. 16/2016)

Jaké je pohybovat se po obřím nádraží a spoléhat se jen na svůj sluch a vodičů psa? A zvládne čtyřnohý přítel i nástup do vlaku? Vyzkoušeli jsme to na vlastní kůži a s klapkami na očích na pražském hlavním nádraží. Společnost nám dělal labrador Norik.

Albatros: Byla jsi kouzelná, nezapomeneme
(č. 16/2016)

15. říjen. Nic nenasvědčuje tomu, že se tento sychravý pátek zapíše do železničních dějin této země. Opak byl ale pravdou. Potichu skončil pravidelný provoz Albatrosů, nejdokonalejších parních rychlíkových lokomotiv ČSD. Dokonce ani strojní četa, která lokomotivu 498.103 tehdy odstavila, nic netušila. Poslední intermezzo odehrál Albatros na podzim roku 1978, kdy krátce jezdil z Brna do Přerova stroj 498.106. Ovšem to už byly definitivně poslední jízdy v rámci epizody spojené s budoucím předáním této lokomotivy pro Národní technické muzeum v Praze.

Čtrnáctideník Železničář (stejně jako magazin ČD pro vás) si můžete předplatit na www.cdprovas.cz/predplatne.

Cestování do zahraničí

Rozšiřujeme nabídku jízdenek pro mezinárodní vlaky

Od poloviny září jsou na mezinárodních pokladnách ČD nově k dostání jízdenky na rychlovlaky AVE španělského národního dopravce RENFE. V prodeji jsou jak jízdenky pro vnitrostátní dálkové španělské vlaky, tak pro vlaky mezinárodní, které spojují Španělsko s Francií a Portugalskem. ČD dlouhodobě usilují o rozšiřování nabídky prodeje jízdenek z vlastního výdejního systému na vlaky zahraničních dopravců. Již několik let jsou tak v nabídce jízdenky na prestižní francouzské vlaky TGV, na vysokorychlostní italské vlaky národního dopravce v Itálii – Trenitalia, či na luxusní vlaky Thalys, které spojují země Beneluxu s Německem a Francií.

Další možností, jak výhodně cestovat do zahraničí, je Včasná jízdenka Evropa. Ta nyní nabízí další atraktivní destinace,

konkrétně Belgii a Francii. Nově se tak dostanete vlakem z Prahy do Bruselu nebo přímým autobusovým spojem IC Bus do Paříže za neuvěřitelnou cenu již od 524 Kč. Jízdenky jsou k dostání na www.cd.cz/eshop nebo také na mezinárodních pokladnách.

Pražská MHD

Lítačku pořídíte i ve vybraných stanicích ČD

O kartu Lítačka, která vám umožní cestování městskou hromadnou dopravou na území metropole, můžete zažádat na pokladnách ve stanicích Praha hlavní nádraží, Praha-Smíchov a Masarykovo nádraží. Do 14 dnů si ji na libovolném výdejním místě vyzvednete nebo vám za příplatek 50 korun přijde domů poštou. Kromě tří míst u ČD a dvou u výrobců Lítaček jsou cestujícím k dispozici kontaktní místa v jedenácti infocentrech Dopravního podniku hl. m. Prahy. Lítačka platí ve vlcích Českých drah, které jsou zapojeny do systému Pražské integrované dopravy. Ceník a další informace o příjmu žádostí naleznete na portálu praha.eu.

e-Shop

Odměna za nákup

Zpříjemněte si cestu vlakem pěknou knížkou. Nakupe v e-Shopu ČD v průběhu září a získáte slevu 20% na knihy z nakladatelství Grada a při registraci navíc knihu v hodnotě nákupu zdarma. Už dávno neplatí, že Grada vydává pouze odborné publikace. Vyberou si zde milovníci detektivek, romantických příběhů i děti. Vyzkoušejte také populární antistresové omalovánky pro dospělé. Celou nabídku najdete na www.grada.cz. Sleva platí do 31. října 2016.

Minibary

Občerstvení nově na trati Ostrava – Brno

Od poloviny září můžete využít nabídku občerstvení na trati Ostrava – Brno. České dráhy totiž zavedou minibarový provoz na rychlíkových spojích R 820 – 849. Zakoupíte si zde teplé i studené nápoje a drobné občerstvení s cenami od 10 Kč.

Moravskoslezský kraj

Mezinárodní konference TRANSPORT 2016

Jubilejní dvacátá mezinárodní konference TRANSPORT 2016, která každoročně podporuje rozvoj dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje, se uskuteční 14. září v ostravském hotelu Clarion Congress. První blok přednášek bude zaměřen na priority Moravskoslezského kraje, druhý na oblast příhraniční spolupráce, kde vystoupí zástupci českého ministerstva dopravy, Českých drah a také polských Slezských železnic. „V oblasti železniční dopravy se bude určitě diskutovat o současné situaci Českých drah a jejich pozici národního dopravce a rovněž o pořizování nových vozidel pro regionální dopravu prostřednictvím evropských dotací,“ potvrzuje náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Daniel Havlík. Záštítu nad konferencí převzali ministr dopravy Dan Ťok, vládní zmocněnec Jiří Ciencala a také hejtmani Moravskoslezského, Zlínského a Žilinského kraje a také polského Slezského vojvodství.

PRIM Klasik ČD

Nádražní hodinky pro milovníky železnice

Tradiční výrobce českých hodinek PRIM, společnost ELTON hodi-nářská, připravila ve spolupráci s Českými drahami hodinky, které potěší všechny příznivce železnice. Hodinky PRIM klasik ČD jsou vyrobené přímo v továrně v Novém Městě nad Metují. Inspirací při tvorbě číselníku se staly klasické nádražní hodiny, které k železnici neodmyslitelně patří. Výraznému a přehlednému číselníku dominuje typická tmavá modř, kterou oživuje světlejší odstín modré na vteřinovce ve tvaru šipky. Hodinky je možné zakoupit nejen ve dvou značkových prodejnách PRIM Manufacture 1949 v Praze a v Ostravě, ale také v e-shopu značky PRIM. Více informací najdete na www.prim.cz.

TIP Z POHODLNÉHO OBCHODU NA TRASE

Školní rok začíná a s ním i pravidelné ranní dojíždění do školy. Abyste z toho nebyli naměkko a měli na celý den spoustu síly, jsou pro vás v prodejnách PONT Market jako pravidelný měsíční tip připraveny nové Be-Be Naměkko se slevou 21%. Díky téhle ceně si je můžete dovést klidně i odpoledne. Prodejny PONT Market najdete na většině významných vlakových nádraží po celé České republice.

Od 12. do 18. září můžete využít další zajímavou akční nabídku. Jde o oblíbené Hašlerky v praktické pětatichtigramové krabičce. Klasika, která se na cestách rozhodně neztratí. Přejeme vám šťastnou cestu přes Pohodlný Obchod Na Trase.

Srpnové soutěže

Soutěžili jste s minulým číslem ČD pro vás? Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o knihu Hrdinové ve člunu

Posádka osmiveslice, o níž vypráví kniha Hrdinové ve člunu je z:

C) Washingtonské univerzity

Soutěž o sportovní sluchátka Jaybird X2

Tajenka zní:

Manželství není loterie. V loterii se někdy i vyhrává.

Soutěž s Elfíkem o rodinnou vstupenku do Království železnic

Rychlovlakům ICE se říká:

Bílá klobása

Soutěž pro chytré hlavy

1C, 2A, 3B, 4A, 5C

Jména všech výherců najdete již nyní na www.cdprovas.cz.

nabídka

Předplatte si magazín ČD pro vás a Železničáře

Darujte sobě a svým blízkým roční předplatné magazínu ČD pro vás nebo Železničáře. Za roční předplatné magazínu ČD pro vás zaplatíte měsíčně jen 25 Kč, což je 300 Kč za rok. Roční předplatné Železničáře činí 475 Kč. Objednat si můžete také výhodný balíček obou periodik se slevou přes 20%. Za výhodné roční předplatné ČD pro vás a Železničáře zaplatíte 600 Kč. Podrobnosti naleznete na webových stránkách www.cdprovas.cz v sekci předplatné.

ČD pro vás
300 Kč

ČD pro vás
+ Železničář
600 Kč

Železničář
475 Kč

anketa

Články, které vás nejvíce zaujaly

Výsledky ankety o nejuspěšnější článek z minulého čísla ČD pro vás:

- 29% hlasů
Cestopis – Jeruzalém město tří světů
(Petr Kupec)
- 23% hlasů
Cestování po krajích ČR – Liberecký
(Tomáš Rezek, Michal Málek)
- 17% hlasů
Železnice – 25 let spojů ICE
(Petr Šťáhlavský)

pošta

Z dopisů od čtenářů

Zdravíme,
o víkendu jsme se byly se ségrou podívat v Olympijském parku v Pardubicích. Na našeho oblíbence Lukáše Krpálka jsme sice nenarazily, ale stejně jsme si celý den parádně užily. Vyzkoušely jsme si nějaký sporty, něco málo ze sportovní gymnastiky, lanových překážek a třeba i lukostřelbu. Ta ségre teda moc nešla. Ještě bychom se chtěly podívat na Lipno a seřkat se s našimi miláčky sportovci. Neymara tam asi nepotkáme, ale Lukáše a Jirku Prskavce snad jo.
Lenka a Sára

Dobrý den,
chtěla bych se podělit o zážitky ze skvělého víkendového dne v sobotu 6. srpna. Vyrazili jsme se synem, malým šotoušem, a dalšími podobně „ulitlími“ kamarády a jejich dětmi na Zubačku do Kořenova. Z Turnova přijela fantasticky naleštěná lokomotiva Brejlovec 750 308-9, která pak cestující, nás nevyjímaje, svezla do Harrachova a zpět do Kořenova. Na trase postávaly hloučky nadšenců do železné dráhy, kteří s fotoaparáty na stativěch lovili ty nejlepší záběry červeného Brejlovce, jenž za sebou táhl Balmy. Po návratu do Kořenova si děti prohlédly stanoviště strojvůdce a modely vlaků ve Výtopně, která byla letos nově otevřena po rozsáhlé rekonstrukci. V útrokách kořenovského nádraží jsme ale natrefili na skvost. Zatímco děti poslouchaly pohádku, my jsme za záclonou okna sálu pročítali časopisy ČD pro vás z let 2008 až 2011. Aktuální čísla tam chyběla, ale věřím, že jsou rozebrána čtenáři.
Tímto zdravím redakci,

Zuzka a syn Kristián

ROZHOVOR LUCIE POLIŠENSKÁ

Text: Pavel Frej, Foto: Abelsonagency, Petr Neubert, archiv FTVPrima, Stream

MY Z VESNICE musíme být dravější

Srší z ní energie a odpovědi na otázky sype z rukávu. Stejně přirozeně působí v divadle i na filmovém plátně. Oceňované Kobry a užovky ji výrazně posunuly do středu hledáčku českých režisérů, poté zazářila v sitcomu Autobazar Monte Karlo. Lucie Polišenská je považována za jeden z nejvýraznějších hereckých talentů současnosti.

Máte ráda sladké?

Já mám radši uzený. Nejlepší zákusek je řízek.

V seriálu Ohnivý kuře hrajete majitelku cukrárny dost přesvědčivě...

Já říkám furt, že u nás na Moravě je normální, když holka umí vařit. A mě to i baví, s kamarádkou Májou děláme každý rok cukroví, pečeme i k různým příležitostem. Ale že bych to dělala profesionálně...

Pocházíte ze Šumperka, jakési novodobé líhně hereckých i režisérských talentů (Simona Babčáková, Ondřej Sokol, Miroslav Krobot). Čím to podle vás je?

Ptá se mě na to hodně lidí, ale vůbec netuším, proč tomu tak je. Možná lidí z vesnic a malých měst jsou zapálenější a musí být i dravější, aby se prosadili. A nemyslím si, že z jiných měst pochází nějak výrazně méně osobností. Na ten Šumperk je ale tak nějak podivně vidět, může působit jako zapadák a když se tam objeví někdo, kdo se pak prosadí, tak to vypadá jako hrozný div. Ale když se proslaví někdo třeba ze Žižkova, nikdo se tomu nediví.

POSTUPNĚ SI ZVYKÁTE NA SLAVNÉ HERCE A PROFÍKY. JSOU TO NORMÁLNÍ LIDI.**Dovedete si představit, že byste tam žila?**

Dokázala bych si to představit, kdyby to bylo půl hodiny od Prahy, protože to místo je fakt krásný, hrozně ráda se tam vracím, mám ráda okolí, přírodu, úchvatné Jeseníky. Čím déle žiju v Praze, tím více se cítím jako vesničan, celý život jsem byla zvyklá, že vidím z baráku les. No jasně, v Praze můžete jít do kina, na co chcete, tam a tam, na DAMU máte tisíc možností. Ale ono se to s věkem sráží, najednou byste si rádi sedli na zahradu, čuměli na stroje a dali si kafe. Pracovně to ale nejde.

Jak vzpomínáte na účinkování v dětském sboru Motýli, ve kterém jste zpívala?

Sbormistru Tomáši Motýlovi a ostatním kamarádům vděčím za to, že vůbec dělám divadlo, protože kdybych tam nechodila, asi by

Ohnivý kuře

mě nikdy nenapadlo dělat herectví. Čím déle jsem ze Šumperka pryč, tím víc vzpomínám na sbor a na to, co pro mě znamenal. A když potkám někoho, kdo třeba chodil do Severáčku v Liberci, najednou máme krásné téma na rozhovor.

Když jsme u těch motýlů, co pro vás znamená ten noční?

Noční motýl je inscenace, kterou jsme dělali na Kladně. Moc hezky se o ní v kuloárech mluví, ale jaksí na ni nechodí mnoho lidí. Možná kdyby byla v Praze, dařilo by se jí líp.

Vystudovala jste střední zdravotní. Kdy jste došla k rozhodnutí, že chcete být herečkou?

Tak především jsem šla na „zdravku“, ne „zdrávku“, to by mě spolužáci Šumperáci zabili. Mně to přišlo jako jediné možné řešení. Bylo mi jasné, že člověk musí mít maturitu. Gympl mě nelákal, to znamenalo všeobecné vzdělání, pak nutnost jít na vysokou, u zdravky byla větší svoboda. Bavilo mě to, chtěla jsem být porodní asistentka. Pak jsem ale po-

Sen čarovné noci v Národním divadle

Lucie Polišenská (30)

Narodila se v Šumperku, jako studentka účinkovala v pěveckém sboru Motýli. Původně se chtěla stát zdravotní sestrou, ale dostala šanci v šumperském divadle. Zkusila přijímací zkoušky na pražskou DAMU, kam byla přijata a rozhodla se pro hereckou kariéru. Po absolvování DAMU působila na prknech několika divadel, v roce 2015 přešla do Národního divadla. Za roli Marty Dekasové ve hře Noční motýl, uváděné v Městském divadle Kladno, získala širší nominaci na cenu Thálie. V televizi se objevila například v seriálech Ohnivý kuře nebo České století. Na filmovém plátně debutovala v roce 2007 (Svatba na bitevním poli), zahrála si vedlejší roli i v oceňovaném snímku Kobry a užovky (8 Českých lvů 2016). Do povědomí především mladší generace vešla rolí Bubluny v sitcomu Autobazar Monte Karlo.

znala sbor, přidala se k ochotníkům, shodou náhod jsem hrála malé roličky v šumperském divadle, celé to prostředí mě okouzlo, tak jsem si řekla, že to zkusím. Měla jsem sice podanou přihlášku i na porodní asistentku, ale v lednu po talentovkách na DAMU už jsem věděla, že mě přijali. Bylo rozhodnuto.

A nepřišlo by vám zajímavé zužitkovat zkušenosti z praxe třeba v Ordinci v různých zahradě?

Teď už ne.

Takže na nekonečné seriály se díváte negativně?

Člověk by neměl tu práci dělat a pak jí po-
hrdat. Dnes už není cesta se tomu vyhýbat.
Bohužel těch seriálů vzniká mnoho a témata
jsou omlétá. A při rychlosti, s jakou se to
vyrábí, je to nadlidský úkol. Kdyby nešlo jen
o peníze, mohlo by se zpomalit a udělat je
kukatelnější.

PROSTĚ PŘEPIŠ TROJKU NA OSMIČKU A NAZDAR. JEDEM!

Účinkovala jste již na několika divadelních scénách včetně Národního divadla, která role pro vás zatím byla ta zásadní?

Pro mě jsou všechny role zásadní, nejsem
zatím takový pamětník a srovnávač. To si
člověk může dovolit, až bude starší. Všech-
no dělám na sto procent. A je jedno, jestli
stojím na pódiu několik hodin jako v Nočním
motýlu, nebo mám tři výstupy. Podle mě je
lepší hrát i malou roli v dobrý věci než velkou
v něčem, co nemá smysl.

Co je obtížnější – filmové nebo divadelní herectví?

Těžká otázka, na kterou nikdo zatím nenašel
odpověď. Jsem zastávce názoru, že jde být
dobrý divadelní herec stejně jako filmový. Ale
stojí to určité množství práce.

Autobazar Monte Karlo

Co vás baví víc?

Kdybych se musela rozhodnout, tak divadlo. Je to pevněji uchopitelný kontinuální proces, je to určitý životní styl. Buď mu propadnete a žijete pro něj, nebo ne.

Může si dnes herec slušně vydělat pouze hraním v divadle?

Divadlo není dostatečně dotovaný, lidi si myslí, kolik herci neberou. Tí přitom mají podprůměrný mzdy, hrají divadlo, protože je to baví, dává jim to smysl, ale pak si musí kolikrát přivydělávat natáčením toho nekonečného seriálu, jako výpomoc v barech a podobně. Záleží ale taky na tom, jaký máte životní styl a standard.

Poprvé jste stála před kamerou v roce 2007 ve snímku Svatba na bitevním poli, v roli Marušky, dcery Bolka Polívky. Kdo vám dal šanci?

Chodila jsem do druháku a režisér Dušan Klein si přišel vybírat přímo na DAMU mezi studenty. Herectví v divadle a před kamerou spolu kamarádí.

Jaké bylo stát po boku takové osobnosti?

Nešlo jen o Bolka Polívku, já se víc kamarádila třeba s panem Somrem. Bolek odjížděl vždycky pryč, s panem Somrem jsem trávila víc času. Na DAMU si postupně zvykáte na slavné herce a profíky, kteří vás učí. Jsou to normální lidi.

Takže jste si mezi sebou tykali?

Jak s kým. Víc mi sedí vykání, někdy je to dokonce lepší a vřelejší. Snažím se být slušně vychovaná a nechat to na těch lidech. Ale pan Somr mi nabídl tykání hned první večer, když jsme popíjeli víno a zpívali lidovky. Já se ho ptala, jestli se zbláznil, že mu jako mám říkat „Pepičku“? Trvalo mi tři dny, než jsem ho tak poprvé oslovila.

Ženy, víno zpěv, to je standardní klišé... Co vám ale říká spojení „žena a pivo“?

Víno mám hrozně ráda, ale neumím ho pít.

V sitcomu Autobazar Monte Karlo v roli Bublíny se pod přísným dohledem Petra Čtvrtníčka nebojíte umně přepsat pár čísel v techničáku. Kdo vás to naučil?

Nikdo, bylo to ve scénáři. Prostě přepiš trojku na osmičku a nazdar. Jedem!

Myslíte, že jde o běžnou praxi českých autobazarů?

Já jsem taková naivka, že myslím, že to tak není, ale ono se dnes asi šmelí všude.

Máte auto? Z bazaru? Nebo radši jezdíte vlakem?

Mám svoji Miládku, dal mi ji taťka. Je to starý Daewoo Leganza, koráb jak sviňa, takovej kočár. Ale řízení je někdy vyčerpávající, radši jezdím domů vlakem a v Zábřehu mě už někdo vyzvedne...

Není škoda, že se sitcom vysílal pouze v internetové televizi Stream? Chystá se pokračování?

Za 14 dní začínáme točit novou řadu. Mně to škoda nepřijde, protože si myslím, že v roce 2016 má u mladší generace internet daleko větší zásah než televize.

Hlavně si to pustíte, když chcete.

JE LEPŠÍ HRÁT I MALOU ROLI V DOBRÝ VĚCI NEŽ VELKOU V NĚČEM, CO NEMÁ SMYSL.

Piju ho stejně rychle jako pivo, a to není dobré. S kamarádkou Májou jsme vymyslely ono spojení žena a pivo, vznikl jakýsi časopis s tímhle názvem, který není k v trafikách normálně k dostání. Byla to taková legráčka. Ale možná někdy...

Chlapi rádi debatují, proč je pivo lepší než žena. Je lepší pivo nebo muž?

Já myslím, že muž s pivem, respektive muž a pivo.

Mimo hraní se ale věnujete zpěvu a kabaretu. Jak to všechno stiháte?

Musím! Kabaret je pořád divadlo. S kamarády jsme založili ještě na DAMU takový spolek a držíme ho už osm let. Pro mě je to důležitý, protože jsme si ho udělali sami a nikdo nám nestál za zadkem.

Co je pro vás největší relax?

Ráda se vracím domů a procházím v lese. Nebo hraju s kamarádama na kytaru. Nebo zajdu na tobogán do Čestlic. Normální lidi pracují přes týden a o víkendu mají volno. My to máme jinak. Když mi kamarádi volají, ať jdu v pátek po práci na pivo, kolikrát musím říct, že čas nemám, ale v úterý klidně pudu. ■

RETRO

Z vašich příspěvků

TŘÍDNÍ SRAZY

Fotografie z třídního srazu 15 let po maturitě v roce 1980 na myslivecké chatě, kde jsme se náhodně setkali s hercem Josefem Langmílerem.
Danuše Brixová

Střední průmyslová škola Šumperk

Píše se rok 1977 a naše třída se schází 10 let od úspěšné dokončené maturity.

Marta Zvonařová

Trpaslíci a velikáni v přilbách

Třídní sraz. Asi není schizofrennějšího pohnutí mysli, než když se k vám dostane pozvánka na tuto akci. Na jednu stranu si říkáte, že na ty roky společně strávené při různých větších či menších bizarnostech, jejichž společným jmenovatelem byla školní lavice, se prostě nedá zapomenout a pouto přerušit. Pak vás ale přepadne obava, že za těch deset, dvacet, třicet let, co jste se neviděli, se určitě mnohé změnilo a že si nebudete mít co říct. Nakonec se asi shodneme všichni, že zčásti se potvrdí obě varianty, ale ve finále je to fajn, protože tak to přece má být. Existují ale i mnohem hlubší příběhy, ve kterých hraje setkání někdejších spolužáků klíčovou roli. Často na třídním srazu i po letech přeskočí jiskra a z někdejších studentských lásek vznikají manželská pouta.

Moje historka začíná v roce 1969. Byli jsme maturitním ročníkem na elektroprůmyslovce. Po absolvování jsme se sice částečně rozprchli po republice, ale zpočátku se scházeli v hojném počtu každý rok. Postupem času ale účast stále slábla a na pátém srazu se nás sešlo pět z dvaatřiceti. Po pár skleničkách jsme to odpískali, protože tehle pět bylo takovým zdravým jádrem, co se vidalo i mimo celotřídní setkání. Pak se dlouhé roky nic nedělo a čas běžel. Občas jsme si mezi pěti páry očí u piva vyměnili informace o tom, kdo koho potkal, kdo co dělá. Nejvíce jsme toho věděli o Jirkovi, ze kterého se stal úspěšný motocyklový závodník a měl našlápnuto na velmi slušné umístění na Zlaté přilbě. Byl opravdu dobrý a nakonec se mu podařilo ji získat nejen jednou, ale dokonce čtyřikrát! Naopak o Vojtovi, který byl vždycky spíše tišší a kolektivu se stranil, jsme nevěděli vůbec nic. Někdok tvrdil, že se odstěhoval na Šumavu, další, že emigroval na Západ, pak kolovala „zaručená“ informace, že se zabil v autě. Bylo na čase svolat zase něco většího, protože jsme bývali docela fajn parta a druhé kulaté výročí zkušky dospělosti se blížilo.

Naplánovat třídní sraz na 17. listopad 1989 do hospody nedaleko centra Prahy se z dnešního pohledu zdá jako čiré bláznovství. Nicméně stalo se a v pozdním odpoledni se nás u tří stolů sešlo neuvěřitelných 28! Chyběl Pepa, z něhož se stal strojevedoucí a ten den byl ve službě, můj jmenovec Roman, kterého se ale podařilo telefonicky sehnat až v daleké Sýrii, kde byl na montáži, a Jarka – jediné děvče ve třídě – jež byla už dvojnásobnou babičkou a vypomáhala dceři s hlídáním. Stále jsme ale nevěděli nic o Vojtovi, jako by se po něm slehla zem.

Jak už to na srazech bývá, proběhlo vyměňování fotek s děcký, auty i chatami. Ti, kdož se dostali maximálně na studený odchov na Rujáně, záviděli šťastnějším s doložkou do Jugoslávie. Někdok byl zděšen, že ti, kdož byli před dvaceti lety štíhlí, mají dnes pořádný pupek, kdysi velcí vizionáři (čti řvouni) cinkali drobnými po kapsách a tiché vody schovávaly klíče od aut, která se v Mototechně neprodávala. Prostě klasika. Životní výhry i prohry ale smazala přítomnost našeho profesora elektrotechniky, tenkrát už v důchodu, jenž měl obrovský vypravěčský talent a na každého z nás si pamatoval pěknou historku. Obrovskou radost měl ze setkání s Jirkou, který sice poslední Zlatou helmu získal v roce 1982, ale pan profesor mu při každém závodě držel palce a jak sám říkal, byl pyšný, že měl kdysi tu čest...

V půl desáté večer jsme měli dost. Někteří zůstávali, ale já jsem si řekl, že starého pána doprovodím na metro. Někteří si ze mě utahovali, že podlejzám i po 20 letech a jestli to mám ještě zapotřebí, ale bylo to jen takové kamarádké špičkování. Podotýkám, že nikdo do té doby netušil, co se odehrálo jen pár stovek metrů od nás. Když jsme došli na roh Spálené a Národní, nevěřili jsme vlastním očím. Po ulici se válely boty, roztrhané svršky, zahlídlí jsme i rozmlácenou televizní kameru. Kordon bílých přileb zrovna opouštěl místo a mezi nimi jsme ho uviděli. Vojtu. Starý pán se na vteřinku zastavil a pronesl větu, která mi už nadosmrti bude znít v uších: „Trpaslík nebude větší, i kdyby se na horu postavil.“ Měl pravdu. ■

Devadesátá a 22. pozice na

SETKÁNÍ MATURANTŮ

SVV99 PŘÍBOR DO 10. LETECH
 Šumava - Hotel Špiha - 20. září 1995 - 17,00 hod.
 Na "Prostě skán se 1881 kadeřiv aplikací
 Tím jmenem píše i více

Diskuze na všech maturitních srazách bývá vždy velice vášnivá. Na snímku z roku 1997, ze srazu po 40 letech od maturity, diskutuje MUDr. E. P., přezdívaná Suzy. Jaroslav Lesánský

Jak šel čas

V roce 1960 jsme se spolužáci ukončili maturitou studium na Střední zemědělsko-technické škole v Domažlicích. Od té doby jsme měli již 34 srazů, neboť od roku 1990 se setkáváme každým rokem. Snímky z let 1973, 1985 a 2005 jsou pořízeny na schodech naší školy. Jarmila Weberová

Setkání
 po čtyřiceti pěti letech

Střední průmyslová škola Železniční Valtice, IV. B 1966 - 1969

Setkání se uskuteční
 ve středu 15. června
 ve VALTICÍCH
 Sraz v 10.10 hod. na zastávce Valtice

Vladimír Opett

Milevsko v Modré hvězdě

Sraz maturantů po šesti letech od maturity na gymnáziu v Milevsku v roce 1996. V salonku proslulého hotelu Modrá hvězda. Radim Lhotický

Třídní bavič

Každá třída má vždy svého baviče. Jedním z nich byl Jarďa. Na fotografii ze srazu je obklopen spolužačkami včetně mojí maminky. Martin Těhel

Vzpomínka na krásné a hravé mládí
Miličín - 26. V. 1984

Holky a kluci se znovu sešli

Tentokrát ne jako děti školou povinné, ale jako šedesátníci jsme v miličínské hospodě společně vzpomínali na léta prožitá ve zdejší škole, do níž chodili nejen ti místní, ale i děti z mnoha okolních vesniček i samoty České Sibíře. Václav Herel

Překousne prapor?

Sraz absolventů Průmyslové školy chemické v Ostravě se konal po 20 letech v roce 1987 v hasičské zbrojnici. Tenkrát jsem chtěl překousnout hasičský prapor. Pavel Kroutil

Války spolužáky rozdělily

Můj dědeček Maximilián Pracný odmaturoval na Českém gymnáziu v Opavě v roce 1908. Po 50 letech se spolužáci sešli nikoli v Opavě, ale v Praze, neboť události dvou světových válek a vyhnání Čechů ze Sudet v roce 1938 je rozprášily po světě, takže v rodném kraji opavském jich mnoho nezůstalo. Ze 16 maturantů jich v roce 1958 žilo ještě 7. Všichni mezi sebou udržovali čilou korespondenci a scházeli se snad každoročně (vybavuji si jejich schůzky ve vinohradské kavárně Hlavovka) až do roku 1964, kdy je opustil můj dědeček a zbylo jich už jen 6. Ivan Fridrich

Srazy s překvapením

Když jsme v roce 1959 ukončili maturitou jedenáctiletku, řekli jsme si, že se budeme pravidelně scházet. Děvčata si vždycky vymyslí nějaké překvapení. Scházíme se vždy před školou v Králíkách. Jednou se dvě spolužačky přestrojily za bezdomovkyně, sedly si na lavičku a čekaly, co se bude dít. Samozřejmě, že je nikdo nepoznal. V roce 1994 se přestrojily za pionýrky. Jaroslav Kosek

Staňte se spoluvůrci našeho časopisu!

Na této dvoustraně najdete i v následujících číslech vždy několik retro fotografií „s příběhem“ (a datem vzniku před rokem 2000) vztahujících se k uveřejněnému tématu a vybraných z vámi zaslaných příspěvků. Fotografie, doplněné několikařádkovým popisem (datum a okolnosti pořízení – zejména místo, zobrazení aktéři atd.), můžete **nově** zasílat elektronicky (naskenované) **přes webové rozhraní www.cdprovas.cz** (záložka soutěže/retro), případně poštou na adresu redakce (viz str. 64). V případě zaslání poštou uveďte na obálku heslo RETRO. Fotografie vám budou vráceny pouze na vyžádání! Každý námi vybraný snímek bude honorován částkou **600 Kč**.

Pro nejbližší čísla magazínu vyhlášíme následující témata:

č. 10/2016: VAŘENÍ
uzávěrka zaslání 7. září

č. 11/2016: KOLEKTIVNÍ SPORTY
uzávěrka zaslání 12. října

Den železnice

2016

CHEB 24. ZÁŘÍ OD 10 HODIN

Navštivte svět historie,
změny, zábavy
a unikátní noční show!

Využijte slevu
na Skupinovou víkendovou
jízdenku.

www.denzeleznice.cz

 České dráhy
Národní dopravce

Hlavní partneři:

Speciální partneři:

Partneři:

Tipy a recenze připravuje **JAN KÁBŘT**, novinář a publicista.

KULTURA

KINO • FILMY NA DOMA • DIVADLO
VÝSTAVY • KONCERTY • KNIHY • CD

KULTURNÍ TIPY A RECENZE

SULLY: ZÁZRAK NA ŘECE HUDSON

Září je na zajímavé filmové premiéry neobyčejně bohaté, a tak je v tomto vydání filmových tipů o trochu víc, než bývá obvyklé. Jedním z nich je novinka Clinta Eastwooda, který dlouhodobě patří k pilířům hollywoodské režie. Po předloňském Americkém sniperovi se nechal zlákat příběhem z ledna 2009, kdy kapitán „Sully“ Sullenberger zázračně přistál s poškozeným letadlem na hladině řeky Hudson a zachránil tak život více než sto padesáti lidem na palubě. Jenže zatímco média a veřejnost mluvila o zázraku, vyšetřování celé události mohlo Sullenbergerovu pověst a kariéru rozmetat na kousičky.

USA, 96 MIN. / REŽIE – CLINT EASTWOOD
HRAJÍ – TOM HANKS, AARON ECKHART, LAURA LINNEY, ANNA GUNN, SAM HUNTINGTON A DALŠÍ.
V KINECH OD 8. ZÁŘÍ

ČD
TIP

KINO

OBR DOBR

Jeden žijící klasik, režisér Steven Spielberg, oživuje dílo klasika druhého, spisovatele Roalda Dahla. Vypráví příběh mladé dívky Sofie, kterou jednoho večera překvapí Obr Dobr. Společně se pak vydají do země obrů, kde nevinná dobrodružství vystřídá velké posláné – zajmout zlé lidožroutské obry, kteří stále častěji pronikají do světa lidí.

USA, 117 MIN. / REŽIE – STEVEN SPIELBERG / HRAJÍ – MARK RYLANCE, RUBY BARNHILL, BILL HADER, PENELOPE WILTON, REBECCA HALL, JEMAINÉ CLEMENT A DALŠÍ **V KINECH OD 1. ZÁŘÍ**

DÍTĚ BRIDGET JONESOVÉ

Po dvanácti dlouhých letech se znovu přihlásila ta, v níž se zhlédly miliony nezadaných žen – Bridget Jonesová. Dlouho byla jednou z nich a jak naznačily ukázky z nového filmu, ani manželství s vyvoleným Markem Darcym jim nevydrželo. Znovunabitý život singl ovšem Bridget naruší fakt, že je těhotná. Jen si není jistá, zda je otcem její ex Mark, či nový ctitel Jack.

USA, 123 MIN. / REŽIE – SHARON MAGUIRE / HRAJÍ – RENÉE ZELLWEGER, COLIN FIRTH, PATRICK DEMPSEY, EMMA THOMPSON, SHIRLEY HENDERSON, SARAH SOLEMANI, JIM BROADBENT A DALŠÍ **V KINECH OD 15. ZÁŘÍ**

CAFE SOCIETY

S neutuchající energií točí osmdesátiletý Woody Allen film ročně a příběh Bobbyho, chlapíka z newyorského divokého Bronxu, je zatím tím posledním. Se zlomeným srdcem se vrací ze zkušené v Hollywoodu, jeho vysněná dívka Vonnie mu dala při žádosti o ruku košem. Rychle se však sblíží s Veronikou a brzy s ní čeká dítě. Jenže jednoho dne se v jeho životě znovu zjeví Vonnie...

USA, 96 MIN. / REŽIE – WOODY ALLEN / HRAJÍ – JESSE EISENBERG, KRISTEN STEWART, STEVE CARELL, BLAKE LIVELY, PARKER POSEY, JEANNIE BERLIN, COREY STOLL, KEN STOTT A DALŠÍ **V KINECH OD 22. ZÁŘÍ**

FILMY NA DOMA

MAMON

Pokud nepřijímáte televizní stanici HBO, pravděpodobně vám uniká její vlastní produkce, která patří k tomu nejlepšímu, co na domácím televizním trhu vzniká. To platí i o původně norském seriálu zasazeném do českých reálií, v němž investigativní novinář rozkrývá podezřelou privatizaci a tunelování státního podniku, jehož ředitelem je jeho bratr.

ČR, 325 MIN. / REŽIE – VLADIMÍR MICHÁLEK / HRAJÍ – MATĚJ HÁDEK, EVA LEIMBERGEROVÁ, GABRIELA MÍČOVÁ, MICHAL DLOUHÝ, IGOR BAREŠ, ONDŘEJ MALÝ A DALŠÍ

TEORIE TYGRA

Největší domácí kinohit poslední doby s Jiřím Bartoškou v hlavní roli. Ten se v něm stává veteri-nářem Janem, kterého šedesátka zastihla v až příliš sevřené náruči své obětavé ženy Olgy. Není to jednoduché rozhodnutí, ale i za cenu toho, že přijde o vše, co vybudoval, chce ještě na chvíli získat vládu nad svým životem a splnit si některé z dávných snů.

ČR, 101 MIN. / REŽIE – RADEK BAJGAR / HRAJÍ – JIŘÍ BARTOŠKA, ELIŠKA BALZEROVÁ, TATIANA VILHELMOVÁ, JIŘÍ HAVELKA, JAKUB KOHÁK, IVA JANŽUROVÁ, ARNOŠT GOLDFLAM, KLÁRA MELIŠKOVÁ A DALŠÍ

HUDBA A DIVADLO

ELÁN TOUR 2016

Stalo se tradicí, že nejpoulnější slovenská kapela Elán koncertuje zřídka a jen v největších městech. Jenže tradice jsou od toho, aby se porušovaly, a tak parta v čele s Jožo Rážem nyní kromě těch největších míří i do měst, kde dlouhá léta nehrála. Fanouškům připomene 30. výročí vydání alba Hodina slovenčiny a představí nové písně z poslední desky Živých nás nedostanú.

**KARLOVY VARY, ZLÍN, LIBEREC
A DALŠÍ MÍSTA 23. ZÁŘÍ – 19. ŘÍJNA
INFO NA WWW.ELAN.CZ**

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL DIVADLO

Divadelní svět upíná oči k Plzni a tamějšímu festivalu, na který se sjíždí řada prestižních domácích scén i zajímavé soubory ze zahraničí. Letos jsou hitem moskevské Gogolovo centrum, které veze německou hru Mucedník poukazující na stav ruské společnosti, nebo budapešťský soubor Proton Theatre s krutým příběhem z prostředí ilegální prostituce Hard to be a God.

**PLZEŇ / RŮZNÁ MÍSTA
7. – 14. ZÁŘÍ VÍCE INFO
NA WWW.FESTIVALDIVADLO.CZ**

KNIHY

MŮJ BOJ 1: SMRT V RODINĚ

KARL OVE KNAUSGARD

Literární událost roku, podle některých médií a kritiky dokonce století. Její autor se zešíroka a opojně rozepsal o sobě i všem kolem, vzpomíná, uvažuje, neustále odbíhá z děje. Rozbuškou velmi osobní a kontroverzní zpovědi je Knausgardův problematický vztah k otci – právě ten a jeho následný skon je hlavním tématem prvního dílu z plánovaného šestidílného opusu.

ODEON, 359 Kč

KULKA

MARY LOUISE KELLYOVÁ

Profesorka francouzské literatury Caroline zažila šok u lékaře – příčinou jejího bolavého zápěstí je kulka v oblasti krčních obratlů! Caroline se následně dozvídá, že je adoptovaná a její rodiče zastřelili, když jí byly tři roky. Pachatel nebyl nikdy dopaden. Rozhodne se poskytnout novinám rozhovor, aby se o své minulosti dozvěděla co nejvíc. Jenže mezi čtenáři je i vrah.

KNIŽNÍ KLUB, 349 Kč

VÝSTAVY

CELNÍK ROUSSEAU: MALÍŘŮV ZTRACENÝ RÁJ

Jeho obraz postavy malíře s paletou a s lodí ověšenou vlajkami v pozadí zná snad každý. Jde o nejslavnější autoportrét malíře Henriho Rousseaua, který v roce 1923 zakoupila československá vláda pro tehdejší Moderní galerii. Dnes je součástí sbírek Národní galerie a ta se dílo ikony naivistického umění, kterému se přezdívá Celník, rozhodla představit ve větší šíři.

K vidění budou Rousseauovy též velmi známé exotické výjevy z džungle, ženské portréty, zátiší i typické naivní krajiny. Ty navíc uvidíme v kontextu tvorby těch, kteří ho uznávali, obdivovali, byli jeho přáteli nebo se jím nechali inspirovat. Za vidění v tomto kontextu určitě stojí například portrét Fridy Kahlo.

Do pražského paláce Kinských se výstava stěhuje ze slavného pařížského Musée d'Orsay, kde patřila k návštěvníckým hitům poslední doby. Národní galerie pak doplnila i tuzemskou linku – díla autorů, v nichž Rousseau zanechal silný ohlas, třeba Kamila Lhotáka, Jiřího Koláře, Jana Zrzavého, Toyen, nebo Josefa Čapka.

**PALÁC KINSKÝCH, NÁRODNÍ GALERIE, PRAHA / OTEVŘENO
DO 15. LEDNA 2017**

STANISLAV LOLEK 1873–1936 RAPSDIE VOLNÉ PŘÍRODY

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti představuje dílo umělce spjatého s krajem, čelného představitele spolku Sdružení výtvarných umělců moravských. Stanislav Lolek je zároveň považován za jednoho z nejzajímavějších představitelů krajinomalby počátku 20. století u nás a společně s Antonínem Slavíčkem i za našeho nejdůležitějšího impresionistu.

GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA, UHERSKÉ HRADIŠTĚ / OTEVŘENO DO 16. ŘÍJNA

Rapla neohrozí ani Bartoška s Mordpartou

Mezi nejvýraznějšími novinkami podzimního programu jsou i dva detektivní seriály – Mordparta na Primě a Rapl, kterého uvádí Česká televize. I přes atraktivní herecké obsazení prvního sbírá filmářské body ten druhý.

Rapl si svého hlavního hrdinu, kriminalistu Kuneše, půjčil z dřívějšího seriálu Cirkus Bukowsky. Po incidentu s partnerem své bývalé ženy je odvelen na „studijní pobyt“ do Jáchymova, kde ho čeká třináct samostatných případů.

Mordparta je oproti tomu novinkou vystavěnou na zelené louce, po krachu komediální série Jetelín podzimní seriálový trumf Primy. Pokud jde o obsazení, nenechala nic náhodě. Diváčky nejatraktivnější je samozřejmě účast Jiřího Bartošky, ale skvělou volbou byli i atraktivní a herecky dobře vybavená Markéta Plánková a někdejší teenagerský idol Vojta Kotek.

Ve finále byli dokonce volbou nejlepší, protože právě na nich seriál herecky stojí – Bartoška, ale spoň pokud jde o první díl, tady působí spíše jen jako nálepka do titulků, v akci je statistou, který více než hraje, existuje. Naznačuje, že režisérská dvojice Peter Bebjak a Róbert Šveda se namísto jasného režisérského vedení uchýlila k tiché účtě. V jejich podání působí úvod série instantně, bez osobitého rukopisu či působivé atmosféry. Na druhou stranu, další díly mají tendenci ke zlepšení, například třetí díl z výchovného zařízení sice občas kopíruje dialogovou bezradnost či zbytečnou délku scén z úvodu, ale atmosférou dává na start série zapomenout.

Rapl oproti tomu nenechává nic náhodě od začátku a blíží se filmářské dokonalosti. Působivá syrová atmosféra vtahuje diváky do děje během několika úvodních scén, jimž se dá vytknout jen drobné klíše ve vykreslení právníka jako mladého nabubřelého kariéristy. Hynek Čermák je v hlavní roli nerudného Kuneše nesmírně autentický, zároveň naznačuje, že by jeho hrdina chtěl se svým, ne zrovna vyvedeným životem něco dělat. Režisér Jan Pachtl se před třemi lety blýskl zmíněným Bukowskym, nyní natočil ještě lepšího Rapla. Z filmářského hlediska je neotřesitelným králem letošního televizního podzimu. ■

hodnocení

MORDPARTA
SERIÁL TV PRIMA
REŽIE – PETER BEBJAK,
RÓBERT ŠVEDA

60%

RAPL
SERIÁL ČT
REŽIE – JAN PACHL

90%

TV KUPÉ

■ TÝM PARTIČKY MÁ NÁDRAŽÍ

Čtveřice Michal Suchánek, Richard Genzer, Ondřej Sokol a Igor Chmela se po konci Partičky na Primě i její barrandovské mutaci La Parta objeví na obrazovce České televize v novém pořadu s názvem Nádraží. Se show založenou na převlecích se počítá už na podzim. Skečový tým doplní ještě herec Martin Finger.

■ NOVA CHYSTÁ DALŠÍ SHOW S CELEBRITAMI

Navnaděna úspěchem první řady pořadu s lidmi ze showbyznysu Tvoje tvář má známý hlas, připravila Nova nejen její druhou řadu, ale do ještě podzimního vysílání počítá i s další podobnou show Celebrity Game Night, v níž síly v netradičních úkolech poměří dva týmy složené z celebrit a jednoho diváka.

ZÁŘIJOVÉ MENU

VRAŽDY V KRUHU

Vrací se úspěšný seriál České televize, v níž dvanáct uzavřených detektivních případů řeší komisař Marián Holina v podání Ivana Trojana. S týmem, jehož členem je i Richard Krajčo, nachází klíč ke zločinům s pomocí astrologie a znamení zvěrokruhu.

ČT1 • KAŽDOU STŘEDU / 20:00

ZKÁZA KRÁSOU

Ceněný dokument režisérů Heleny Třeštíkové a Jakuba Hejny o filmové

legendě Lídě Baarové, jíž na vrcholu kariéry ležel svět u nohou, ovšem vztah s ministrem říšské propagandy

Goebbelsem znamenal poválečný pád do samoty a zapomnění.

ČT2 • 6. ZÁŘÍ / 20:00

NESPOUTANÝ DJANGO

Další zběsilá jízda režiséra Quentina Tarantina, tentokrát z jihu Ameriky

v době před občanskou válkou. Nájemný lovec lidí dává šanci otrokovi Djangovi, za pomoc s dopadením obávané vraždící dvojice by mohl

na svobodu dostat sebe i svoji ženu.

PRIMA MAX • 11. ZÁŘÍ / 20:15

POHÁDKAŘ

Film s Matějem Hádkem, Jiřím Macháčkem, Evou Herzigovou a Aňou Geislerovou, v němž se při

pátrání po totožnosti těla nalezeného v řece rozehrává milostné drama muže, který si vybudoval a žil dva

souběžné životy se dvěma krásnými ženami.

NOVA • 17. ZÁŘÍ / 20:20

■ MORDPARTU VYSTŘÍDÁ POLDA MATÁSEK

Na období po skončení osmidílné Mordparty má Prima v záloze další kriminálku s názvem Polda. Hlavní roli, českou obdobu legendárního komisaře Schimanskiho, si zahráje David Matásek. Jeho hrdina začíná řešit případy po letech strávených v kómatu, utrpěného následkem přestřelky.

ZLODĚJI ZELENÝCH KONÍ vás chytanou a nepustí!

Do filmově nabitého měsíce vstupuje jako tichý outsider se zkratkovitým popisem o dvou mužích, kteří v lese sbírají drahé kameny – vltavíny. Ve výsledku patří Zloději zelených koní k tomu nejlepšímu, co se v poslední době v kinech objevilo.

Šuplíkově se řadí k menším, dalo by se říci festivalovým filmům, s nimiž v masově navštěvovaných kinech obvykle zametou velké blockbustery – a vzhledem k jejich zářijové invazi toho z reklamního hlediska Zloději zelených koní moc nezmohou ani svým jediným plakátovým paběrkem v podobě účasti herce Pavla Lišky. Jednoduché to tedy mít nebudou.

Něco je špatně

Kdo si ale cestu ke Zlodějům najde, toho nezklamou. Příběh se skutečně točí kolem dvou dávných kamarádů, kteří propadli opojení z podzemního hledání vzácných zelených kamenů i peněz, na něž si díky tomu lze přijít, ač je tenhle byznys za hranou zákona.

Ovšem když jeden z nich, Kača (Pavel Liška), vyhledá Pavla (Marek Adamczyk) a přemluví ho, aby se na úkor doktorátu a práce na fakultě vrhnul do společného kopáčského dobrodružství, vypadá to jako ideální plán – první je dřič, druhý zase na rozdíl od něho prospektor, který ví, kde hledat.

Jenže na tohle geniální spojení vrhne stín už počáteční setkání Kači s Pavlovou čerstvou manželkou Karolínou – z jejich rozpačitých pohledů je patrné, že za sebou mají minulost, nad kterou nemohou mávnout rukou a o níž Pavel evidentně neví zhola nic.

hodnocení

ZLODĚJI ZELENÝCH KONÍ

ČR, 90 MIN.

REŽIE – DAN WLODARCZYK

HRAJÍ – PAVEL LIŠKA,

MAREK ADAMCZYK, BOLEK POLÍVKA

JENOVĚFA BOKOVÁ, GABRIELA MÍČOVÁ,

ŠÁRKA VACULÍKOVÁ,

V KINECH OD 8. ZÁŘÍ

90%

Sřízavé napětí a skvělí herci

Od této chvíle z úvodu si film udržuje a násobí napětí, takže i přes navenek rozvláčné tempo, které ostatně k hledání malých pokladů už asi z podstaty patří, to ve zmíněném trojúhelníku vře a hrozí výbuchem. Nadto se přidávají rizika nebezpečného a ilegálního kopání, rozbroje mezi chlapy, odcizení Pavla a Karolíny, nevyřčená křivda z minulosti, kterou vyprávění neustále čpí...

Díky propracovanému scénáři se Zelení koně s vlastností pitbulů do diváků zakousnou a už je nepustí. Přispívá k tomu i přirozené režijní vedení a civilní herecké projevy, a to včetně jednoho ze dvou hlavních hrdinů Pavla Lišky, jehož vypočítavý křivák Kaša dává zapomenout na škatulku lehce retardovaných jedinců.

Ocenění zaslouží i pár Marek Adamczyk a Jenovéfa Boková. On jako představitel chytrého pohodáře, který si dlouho nechce nikoho rozházet, zatímco jeho filmová žena skvěle rozehrává napětí, které cloumá celým nitrem. Především Boková tady dokazuje, že je v současnosti jednou z nejtalentovanějších hereček u nás, dokonce možná tou vůbec nejtalentovanější.

To vše dělá ze Zlodějů zelených koní domácí trumf v začátku podzimní filmové sezony, který se všem těm zahraničním hitům může směle postavit. ■

••• Před každou nebezpečnou akcí se poručice Jasmin Pascalová-Andersonová chvíli dívala na fotografii, kterou nosila v peněženke. Lesklý snímek byl v půlce přeložený a zobrazoval zvláštní jednotku její čtyř. Pět dvojic mužů a Jasmin jako jediná žena uprostřed. Muži stáli okolo ní v neprůstředních vestách a s helmami a z legrace na ni hleděli se zbožnou úctou. Mark měl na očích růžové sluneční brýle a v koutku úst cigaretu, Lars si namaloval bílé šmouhy pod očima i na nose a Nico zrovna mrkl.

Jasmin měla na fotografii zrzavé vlasy spletené do copu, usmívala se jako malé dítě a v náruči svírala svůj kulomet M240 Bravo se složenou dvojnůžkou. Zbraň byla téměř stejně dlouhá jako ona a Jasmin se na pihovatých pažích napínaly svaly. U nohou ve vysokých vojenských botách měla svinutý těžký pás s celoplastovými náboji.

Jasmin se vlastně nikdy nebála, ale věděla, který zásah znamená mimořádně vysoké riziko. Chvilku si prohlížela snímek, aby si uvědomila, že na ni ti muži spoléhají, že nese odpovědnost za jejich bezpečí.

Byla dobrá velitelka.

Mark rád vtípkoval o tom, že ji všichni poslouchají, protože ona stejně musí vždycky mít poslední slovo.

„To vůbec není pravda,“ odpovídala pokaždé.

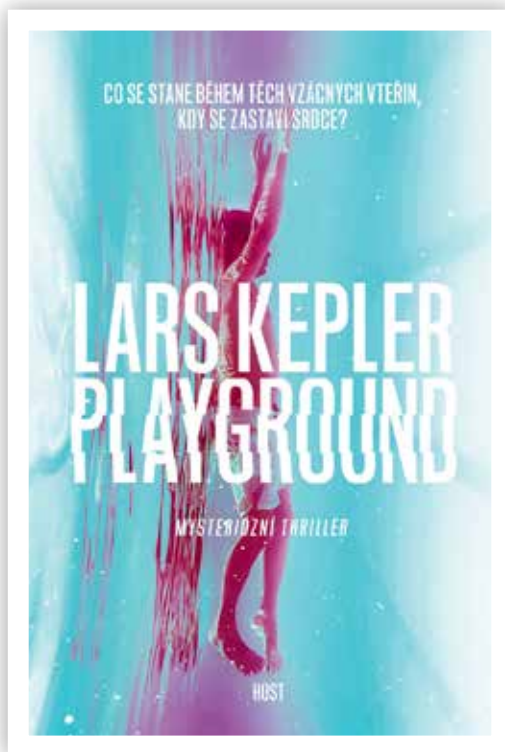
Jasmin vrátila fotografii do peněženky a okamžik jen tiše stála.

Jenom zřídka mívala zlé tušení, ale právě teď měla pocit, jako by se její duše ocitla ve stínu, ačkoli se všechno zdálo jako obvykle.

Zaváhala a pak si nasadila perlové náušnice, které dostala od matky.

Z nějakého důvodu ji to uklidňovalo.

Jasminina jednotka se účastnila operace NATO nazvané Joint Forge a byl jí přidělen zvláštní úkol v Leposaviči. Srbští vojáci se z Kosova dávno stahovali. Jejich kolony se klikatily vesnicemi a městy jako nekoneční hadi. Měly už být pryč, ale zdržely se

Lars Kepler

PLAYGROUND

VYCHÁZÍ V NAKLADATELSTVÍ HOST
439 STRAN, DOPORUČENÁ CENA 349 Kč

v severním Kosovu a některé jednotky začaly jednat na vlastní pěst.

Jasminin tým měl společně se čtyřmi dalšími prošetřit pravdivost zpráv o násilí proti civilnímu obyvatelstvu v Sočanicí.

Neměli obrněné transportéry a v silicím dešti byla jízda pro jejich džípy čím dál náročnější. Cesty byly rozježděné, okraje zatopené a řeka Ibar hnědá zčereným blátem.

Jasmin za volantem postřehla, jak je Lars bledý. Sňal si helmu a držel ji na klíně.

„Nebylo by lepší vyzracet se do pytlíku?“ dobírala si ho.

„Cítím se skvěle,“ odpověděl Lars a ukázal zdvižený palec.

„Schovali jsme ti trochu Misty Green,“ usmíval se Nico.

Soutěž o knihu Playground

Chcete si knihu přečíst celou? Odpovězte na soutěžní otázku a vyhrajte jeden z pěti výtisků.

Kdo se skrývá pod pseudonymem
Lars Kepler?

- A) Sourozenecká dvojice
- B) Manželská dvojice
- C) Otec a dcera

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 15. září.

„A taky těstoviny s krysími hovínky,“ rozesmál se Mark.

Předchozí večer dovolila mužům udělat si večírek. Za důvod k oslavě si zvolili čínský Nový rok. Ze sáčků od popkornu si vyrobili červené lucerničky, odpalovali světlice a pozorovali, jak se snášejí k zemi jako pomalé meteory. Jedli jarní závitky a instantní nudle a ze švédské vodky a lístků zeleného čaje z provincie Hanghou si připravili nápoj, který nazvali Misty Green.

Lars toho jako obvykle vypil až moc, a když zvracel, stál Mark vedle něho a tvrdil, že do těstovin zamíchal krysí bobky, aby tak přivítal rok krysy.

Když Lars visel ohnutý přes zábradlí a křičel, že umře, všichni ostatní odpovídali, že bude velká čest zemřít pod Jasmininým velením.

Jasmin se vrátila do svého stanu, studovala nejnovější satelitní snímky, pokoušela se vrýt si do paměti okolní terén a muži zatím pokračovali v oslavě. Ráda poslouchala, jak se smějí, tančí a zpívají.

Během let společně služby spala Jasmin se třemi z nich, ale to bylo ještě předtím, než se stala jejich velitelkou. A kdyby měla být upřímná, klidně by si to zopakovala.

Nejspíš se to nestane — ačkoli blízkost smrti někdy činí osamělost ještě palčivější.

Během večera se setkala pohledem s Markovým lesklým očima a kývla na něho. Flirtoval s ní a jeho svalnaté paže byly opravdu přitažlivé.

Ze švédského originálu přeložila Karolína Kloučková.

autoři

Alexandra Coelho Ahndorilová, Alexander Ahndoril (1966, 1977)

Ano, pod pseudonymem Lars Kepler se skrývá manželská dvojice Alexandra Coelho Ahndorilová a Alexander Ahndoril. Svět literární detektivky dobyli hned prvním románem Hypnotizér, následovaly Paganiniho smlouva, Svědkyně ohně, Písečný muž a Stalker, všechny příběhy, jejichž hrdinou je komisař Joona Linna, vyšly i v češtině. Hrdinkou novinky s názvem Playground (Hřiště) je Jasmin Pascalová Andersonová, poručík švédské armády. Během mise NATO v severním Kosovu se její jednotka ocitne v boji, Jasmin ztratí dva muže, a sama je těžce zraněna. Dokonce se jí na minutu a čtyřicet vteřin zastaví srdce. Po probuzení ji ovládá zážitek z klinické smrti: ocitla se v tajemném přístavním městě, jež představuje přechod mezi životem a smrtí a v němž panuje krutý a nespravedlivý systém... Jasmin je rozhodnutá zjistit, co za jejím zážitkem z chvilky, kdy opustila tento svět, vlastně stojí.

soudobá architektura

CENTRUM EDEN

Zdroj fotografií: soutěž Stavba roku

Loni v březnu bylo v Bystřici nad Pernštejnem otevřeno centrum Eden. Zchátralý areál bývalého vrchnostenského dvora se proměnil v ráj poznání a inspirace. Panský dvůr opět získal podobu, jakou měl na konci 19. století, kdy patřil rodu Mitrovských. Kromě ukázky dobového bydlení šlechty, kterou si lze prohlédnout v tzv. zámečku, je v něm k vidění výstava Příběh půdy s několika interaktivními hrami pro děti i dospělé. V Panském dvoře najdete také minipivovar, moštárnu, zelenou lékárnu, kovárnu nebo truhlárnu. Součástí Edenu je i malebná Horácká vesnice s replikami lidových stavení z 19. století a ukázkami tradičních řemesel. V moderním Ekopavilonu se zase návštěvníci dozvědí zajímavé tipy a rady, jak ušetřit finance a zároveň zlepšit životní prostředí. Milovníkům koní je k dispozici jízdárna. V centru Eden se konají zajímavé akce s pestrým programem a bohatým občerstvením. Začátkem října se uskuteční Slavnosti brambor (1. a 2. 10.), na jeho konci pak Roh hojnosti (29. a 30. 10.) Do Bystřice nad Pernštejnem přijedte vlakem. K Edenu je to od nádraží jen 200 metrů.

Typologický druh stavby:
Stavby pro bydlení

Autor: AS project CZ, s. r. o.

Kategorie: Novostavba

Dodavatel: Sdružení CZV Bystřice

Investor: Město Bystřice nad Pernštejnem

Připraveno ve spolupráci se soutěží:
 STAVBA
ROKU

Jaroměřice nad Rokytnou ZDOBÍ BAROKNÍ PERLA

Text: Tomáš Rezek/Foto: Fotoarchiv Národního památkového ústavu

Okouzlen Versailles nechal hrabě Jan Adam Questenberk postavit v Jaroměřicích nad Rokytnou velkolepé šlechtické sídlo. Jaroměřický zámek patří k nejrozsáhlejším barokním stavbám v Evropě.

Traduje se, že Jaroměřice nad Rokytnou byly založeny na místě, kde kníže Jaromír skolil jelena šestnáctáka. Město má také proto statného paroháče ve svém znaku. Jestli se pověst zakládá na pravdě, se už asi jen těžko někdo dopátrá. První písemně doložená zpráva o Jaroměřicích je až z počátku 14. století. To tu vládli Lichtenburkové, za nichž byly Jaroměřice nad Rokytnou povýšeny na město. K největšímu rozkvětu Jaroměřic ale došlo v 18. století za panování Questenberků. Ti nechali panské sídlo přestavět do dnešní podoby – na honosný zámecký komplex. Podle vzoru zámku ve Versailles byl vybudován rozlehlý palác s monumentálním chrámem

sv. Markéty, krásnou francouzskou zahradou a krajinářským parkem. Přestavbu zámku inicioval hrabě Jan Adam Questenberk, který byl velkým milovníkem umění. Za sloužící si vybíral přednostně ty, kteří uměli hrát na nějaký hudební nástroj, a z nich pak vytvořil početnou zámeckou kapelu.

Do hraběcích apartmánů

Jaroměřický zámek, v němž se natáčely scény k filmu Zdeňka Trošky *Andělská tvář* nebo třeba americko-britské romantické drama *Nehynoucí láska* s Gary Oldmanem v hlavní roli, je přístupný od dubna do října. Vybrat si můžete ze tří prohlídkových

tras. V rámci první vás průvodce provede po hraběcích apartmánech. Začíná se v dřevem obloženém Sále předků, kde si můžete prohlédnout portréty Questenberků a také nástropní fresku zobrazující legendu o založení Jaroměřic. V hudebních saloncích nechybějí nástroje včetně unikátního cestovního harmonia nebo hřebíkových houslí. V pracovně hraběte uvidíte několik osobních věcí Jana Adama Questenberka, například obrovskou cestovní čutoru na vodu z roku 1705, kterou využíval při svých častých cestách. V prostorném Tanečním sále s původním rokokovým bílo-zlaceným nábytkem zaujme svěží výmalba stěn a stropu. Na závěr prohlídky zavítáte do saly tereny a přilehlých římských lázní s dřevěným bazénem.

Sala terrena a římské lázně s dřevěným bazénem zapuštěným do země

Druhá prohlídková trasa zahrnuje hostinské pokoje a zámeckou kuchyň. Pro letošní sezonu byla do těchto prostor instalována výstava Zámek s vůní benzínu, která seznamuje s počátky automobilismu na šlechtických sídlech. S průvodcem si lze prohlédnout také barokní chrám sv. Markéty, který je nedílnou součástí zámeckého areálu. Vznikal současně s barokní přestavbou zámku. Loď kostela i presbytář jsou vyzdobeny zdařilými freskami.

Zahrada plná umění a zábavy

Po rozjímání nad takřka nadpozemskou krásou můžete pokračovat v relaxaci při procházce zámeckou zahradou. Pro Questenberky bylo vybudování reprezentační zahrady stejně důležité jako stavba honosného zámku. Podle projektu Jeana Treheta vznikla na levém břehu říčky Rokytne francouzská zahrada a na pravém anglický park. Tok říčky byl upraven do podoby vodního kanálu, na němž pluly gondoly, a na trojúhelníkovém ostrově obtékaném umělým ramenem Rokytne se konaly (a dodnes konají)

koncerty a divadelní představení. Zámeckým parkem se rád procházel Otokar Březina. Známy poeta a představitel literárního symbolismu působil v Jaroměřicích nad Rokytinou od roku 1901, kdy přijal místo učitele na místní měšťanské škole. V Jaroměřicích se také seznámil se svou přítelkyní Emilií Lakomou. Po Březinově smrti v roce 1929 se jeho byt i s původním vybavením proměnil v muzeum – nejstarší literární na Moravě. Muzeum v Březinově ulici č. p. 46 je také jednou ze zastávek městské naučné stezky. Trasa dlouhá tři kilometry provází po těch nejzajímavějších místech Jaroměřic nad Rokytinou. Má 14 zastavení a začíná u radnice na náměstí Míru, jemuž dominuje barokní sousoší Nejsvětější Trojice. V přízemí radnice najdete turistické informační centrum, kde získáte brožuru k městské naučné stezce i s její mapou, nebo si ji můžete už doma vytisknout z webových stránek města www.jaromericenr.cz (Život ve městě a turistika – Turistika – Naučná stezka). ■

5 NEJ Jaroměřic nad Rokytinou

1 Nejvýznamnějším rodem jaroměřických dějin byli Questenberkové. Jejich portréty si můžete prohlédnout v Sále předků. Rod Questenberků vymřel v Čechách smrtí hraběte Jana Adama roku 1752.

2 Nejveselejší místností zámku je Taneční sál. A nejen kvůli jeho lehké a svěží výmalbě. Pokud počasí nedovolilo panstvu muzicírovat v zahradě, vyhrávalo se k poslechu a tanci právě tady.

3 Nejbožnější místo zámeckého areálu – chrám sv. Markéty – krásí sochy dolnorakouského sochaře Kašpara Obera, který je rovněž autorem sochařské výzdoby zámeckého parku.

4 Nejmenší návštěvníky zámku určitě zaujme výstava historických dětských hraček. Volně přístupnou výstavu Hračky z půdy si lze prohlédnout v prostorách bývalé zámecké ubytovny.

5 Nejvýraznější představitel českého literárního symbolismu Otokar Březina, který žil v Jaroměřicích nad Rokytinou od svých 33 let, se rád procházel zámeckým parkem.

spojení

Vlakem do Jaroměřic nad Rokytinou

Nádraží v Jaroměřicích nad Rokytinou se nachází v místní části Popovice. Do centra města s krásným barokním zámekem je to od vlaku asi dva kilometry. Na přelomu 19. a 20. století se uvažovalo o stavbě železnice, která by spojila Jaroměřice nad Rokytinou a Ivančice, a přitom se také plánovalo vybudovat další nádraží v Jaroměřicích situované blíže k centru města. K výstavbě dráhy však nedošlo, a tak je potřeba při výpravě za jaroměřickými památkami udělat několik kroků navíc. Pokud se chystáte na výlet s rodinou ve dnech volna, možná se vám vyplatí cestovat na **Skupinovou víkendovou jízdenku**. S ní může neomezeně jezdit vlaky ČD v sobotu, neděli nebo ve státní svátek až pět osob, z nichž dvě mohou být starší 15 let (tedy dva dospělí a až tři děti). Tato jednodenní jízdenka se prodává s platností po celé ČR (za 679 Kč) nebo pro cestování po jednotlivých regionech (např. Skupinová víkendová jízdenka region Vysočina stojí 229 Kč). Více na www.cd.cz (Vlakem po ČR – Jízdenka).

Matka Boží

Staroměstský rybník

sv. Jan Nepomucký

ROZHLÉDNI SE PO KRAJI

OSLEDNICE – Telč na jeden záběr

Vysočina bývá častým cílem výletníků. Kromě malebné krajiny nabízí i několik městských památkových rezervací. Tou nejnámější je určitě Telč, zapsaná na seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

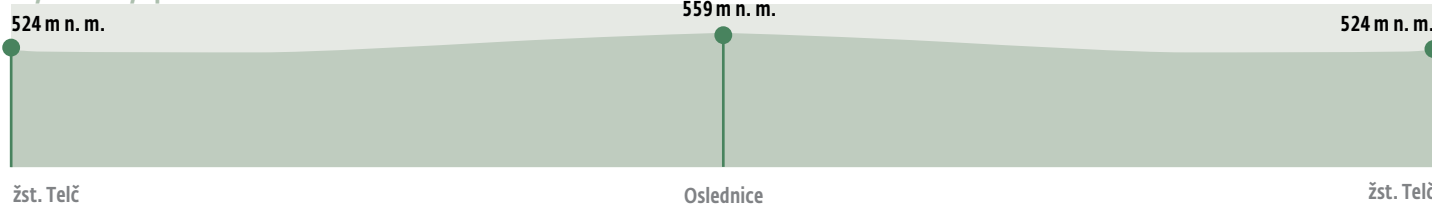
Michal Málek, foto: autor

Ani před rokem 1992, kdy došlo k zápisu do tohoto prestižního seznamu světových památek, nemělo městečko ležící v jihozápadním cípu Moravy o návštěvníky nouzi. Největším turistickým magnetem Telče vždy bylo až nebývale zachovalé náměstí. Měšťanské domy v renesančním a barokním slohu působí díky veskrze jednotnému stavebnímu plánu dokonale kompaktním dojmem. Punc

romantiky přidávají bohatě zdobené štíty a podloubí, které kromě malých obchůdků nabízí v letních měsících i osvěžující stín. Nebýt zaparkovaných aut a několika předzahrádek, snadno by člověk mohl propadnout iluzi návratu v čase do dob renesance.

Tento libý pocit se dá ještě více podpořit návštěvou telčského zámku, plynule navazujícího na východní konec náměstí. I když si většina z nás jako první ve spojitosti s Telčí vybaví náměstí, právě zámek patří k nejvý-

výškový profil

sv. Jakub

zámek Telč

Javořice

nádraží Telč

znamnější architektonické památce města. Největším zámeckým lákadlem je pak Zlatý a Rytířský sál a kaple Všech svatých, kde odpočívají Zachariáš z Hradce a Kateřina z Valdštejna. Právě jim dnes můžeme vděčit za současnou podobu města.

Za procházku ovšem stojí celé historické jádro města, obklopené soustavou tří rybníků (Štěpnický, Ulický a Staroměstský) a zámeckým parkem. Z ochozu věže kostela svatého Jakuba je možné si z výšky 30 metrů centrum města prohlédnout s náležitým nadhledem a pořídít plno okouzlujících fotografií.

Kdo však chce mít celou Telč v jednom záběru, ten musí své kroky směřovat po žlutě značené trase ven z města na nedaleký kopec Oslednice. K nohám turistů zmoženého touláním se uličkami Telče je našťástí tento vrchol vcelku milosrdný. K výhledu na město lákal již v devatenáctém století. Profesor zdejší vyšší reálky Alois Kulhánek zde inicioval a následně i z vlastních zdrojů postupně splácel dřevěnou, 16 metrů vysokou rozhlednu. Tu však dnes nad městem už nenajdete. Zub času ji ohlodal a v propadlišti dějin skončila již v časech první republiky.

Oslednice byla dlouhou dobu bez rozhledny, ale v roce 1999 tu jeden z mobilních operátorů vybudoval vysílač a po dohodě s městem byla stavba realizována jako veřejně přístupná rozhledna. Stavbu navrhli projektanti Josef Bláha a Leonhard Schlicker a realizace se chopila společnost KEB-EGE,

kteřá později obdobnou stavbu zbuodovala i na kopci Vysoká poblíž Kutné Hory. Ocelová rozhledna se 176 schody nabízí pohled vyhlídkové plošiny vysoké 31 metrů. V závěrečném stoupání tedy návštěvníka čeká obdobný výšlap jako v případě věže sv. Jakuba. Co ztrácí oslednická rozhledna před svou kolegyní v centru Telče na kráse a historické hodnotě, to přidává na pocitu volnosti, který umocňuje průhledné schodiště i samotná plošina tvořená svařovanými kovovými profily. Ne všem je samozřejmě takový pohled příjemný. Kdo by však dlouze koukal pod nohy, když se mu naskytne působivý pohled na celou Telč. Nad ní se výrazně tyčí vrchol Javořice s televizním vysílačem, vpravo pak hrad Roštejn. Na jižní straně je možné při dobré viditelnosti zahlédnout nejen Dačice, ale i vrcholky Alp. ■

Oslednice

Výška: 559 m n. m.

Výhled: město Telč, vysílač Javořice, Dačice, hrad Roštejn

Vrchol: ocelový vysílač mobilního signálu s vyhlídkovou plošinou

Nejbližší žst.: Telč

Výstup: snadný

spojení

Telč

Z Prahy rychlíkem s přestupem na osobní vlak v Havlíčkově Brodě

Z Brna rychlíkem s přestupem na osobní vlak v Kostelci u Jihlavy

Z Českých Budějovic rychlíkem s přestupem na osobní vlak v Kostelci u Jihlavy

Z okna vlaku v Kraji Vysočina

Muzeum radiotechniky

← → Třešť – Třešť město

V bývalé sýpce u nádraží v Třešti se nachází muzeum Tesla se zajímavými expozicemi historické radiotechniky. Prohlédnout si v něm můžete výstavu různých typů funkčních televizorů, která poskytuje přehled o historii výroby této spotřební elektroniky. Zaujme i přehlídka radiopřijímačů od jejich počátků ve 20. letech minulého století až do současnosti. Přibližuje mj. vývoj designu skříněk rozhlasových přijímačů a využití různých materiálů.

7
km

Zámecký hotel v Třešti

← → Třešť – Třešť město

Původně v Třešti stávala středověká tvrz, která byla ve druhé polovině 16. století přestavěna na renesanční zámek. Současnou novorenesanční podobu získal zámek v roce 1860. Po druhé světové válce sloužil zámek jako městské muzeum. V roce 1984 ho získala Akademie věd ČR, která ho zrekonstruovala. Dnes je využíván jako hotel a kongresové centrum. U zámku je patnáctihektarový anglický park, který láká k procházkám.

8
km

Nostalgická expozice v Hodicích

← → Třešť město – Hodice

Nejkrásnější nádraží na trati mají v Hodicích. Kromě pečlivě udržovaného domku zaujme výstava železničních exponátů na nádražním dvorku. Jde o sbírku drážních předmětů, které za řadu let nashromáždil bývalý výpravčí Jiří Holoubek. V expozici jsou k vidění například ruční nářadí ze stavby telčské lokálky, přejezdový kříž z roku 1888, železniční petrolejky, ale také fotografie a plakáty ze zahájení provozu na této trati nebo grafikou z roku 1898.

10
km

ROMANTICKOU LOKÁLKOU až k cyklostezce do Rakouska

Na trati mezi Kostelcem u Jihlavy a Slavonicemi projíždí vlak turisticky atraktivní částí Vysočiny. Z vlaku se můžete kochat pohledem na krajinu Jihlavských vrchů i řadu zajímavých památek.

Text: Tomáš Rezek

Pokud se rádi touláte přírodou, na túru se můžete vydat třeba už od zastávky Jezdovice. Nedaleko ní se lze napojit na naučnou stezku, po níž projdete přírodní rezervací Velký Špičák a jejíž značky vás dovedou až do Třeště (11 km), kde lze opět naskočit do vlaku a pokračovat v jízdě dál. V Třešti stojí za vidění expozice betlémů, historické radiotechniky

nebo přímo na „hlavním“ nádraží výstava stovek plastových modelů bojové techniky – letadel, tanků, motorek, lodí a další výzbroje. V Hodicích na dvorku nádražního domku upoutá sbírka předmětů vztahující se k této lokálce. Nejvíce výletníků však vystupuje z vlaku v Telči, aby si prohlédlo historické centrum města zapsané na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. U nádraží v Telči je také k vidění zajímavá expozice

věnovaná historii nejen této železniční trati. Z Kostelce u Jihlavy do Telče jezdí vlaky od roku 1898. V roce 1902 byla trať prodloužena z Telče přes Dačice do Slavonic a netrvalo pak ani rok a cestující se mohli po kolejích svést ze Slavonic až do rakouského Waidhofenu. Po druhé světové válce byl ale přeshraniční provoz ukončen. Po pádu železné opony se uvažovalo o jeho obnovení, ale nakonec zvítězila varianta, že se těleso bývalé trati využije

Telčské kostelní věže

← → Mysliboř – Telč

Na Telči a jeho široké okolí je pěkný výhled z 60 metrů vysoké věže kostela sv. Jakuba. Do věže, v níž jsou umístěny dva vzácné zvony, vede 40 kamenných a 105 dřevěných schodů. V září je věž otevřena za příznivého počasí o víkendech. Na město se také můžete podívat z pozdně románské věže sv. Duha, která je nejstarší dochovanou stavební památkou v Telči. Věž, přístupná denně kromě pondělí, měří 49 metrů a vystoupáte do ní po 97 schodech.

22
km

Železniční muzeum v depu

← → Telč – Telč-Staré Město

V objektu železničního depa u telčského nádraží najdete unikátní expozici historie světa na kolejích, která přibližuje vývoj železniční dopravy od jejího počátku až do 60. let minulého století. Muzejním účelům slouží nejen stará betonová budova depa, ale také nová dřevěná stavba, která byla slavnostně otevřena v srpnu 2013. Architektem dřevěného depa je Ing. arch. Jiří Ondráček, který se inspiroval dřevostavbami při svém pobytu v Austrálii.

24
km

Kostel sv. Bartoloměje v Radkově

← → Radkov – Slaviboř

Dominantou obce Radkov je kostel sv. Bartoloměje. Opakovaně ho ničily požáry. V letech 1717 a 1799 zpustošil oheň radkovský svatostánek tak, že musel být postaven takřka znovu od základů. Při přestavbě v letech 1816 až 1818 získal kostel sv. Bartoloměje současnou pozdě barokní podobu. Požáry se mu ale nepřestaly vyhýbat. Naposledy ho museli hasit v roce 1873. Na konci minulého století byla opravena fasáda kostela i jeho interiéru.

27
km

pro cyklostezku. Před dvěma lety byl otevřen dvoukilometrový úsek z jihočeských Slavonic do dolnorakouské obce Fratres a od loňského roku se mohou cyklisté a rovněž in-line bruslaři projet po železničním náspu až do rakouského Dobersbergu (13 km). ■

TIP

Rádi podnikáte cyklovýlety? Kvalitní bicykly si můžete půjčit na nádraží v Telči, kde po celý rok nabízí služby **půjčovna kol Českých drah**. V půjčovně stačí předložit dva osobní průkazy, složit v hotovosti vratnou zálohu (za jedno kolo 1000 Kč), podepsat nájemní smlouvu a zaplatit půjčovné. Například celodenní půjčovné činí 180 Kč, pokud předložíte In Kartu nebo jízdenku ČD, zaplatíte jen 140 Kč. Půjčit si můžete i cyklistickou příbhu (za 25 Kč na den). Vypůjčená jízdní kola lze zdarma přepravovat po celé trati Kostelec u Jihlavy – Slavonice (č. 227). Doporučujeme si kola v půjčovně předem rezervovat, zápůjčku je možné objednat i přes internet. Více informací najdete na www.cd.cz/cdbike.

Za uměleckými díly přírody PO NAUČNÉ STEZCE ČEŘÍNEK

Jak romantická zákoutí dokáže vytvořit příroda, poznáte na naučné stezce Čeřínek. Za kamennou krásou uprostřed hlubokých lesů se můžete vydat z Dolní Cerekve.

Text: Tomáš Rezek/Foto: Daniel Balogh

Z Jihlavy vás osobní vlak ČD doveze do Dolní Cerekve za necelou půlhodinu, při cestě z Havlíčkova Brodu počítejte asi s hodinovou jízdou. Od vlaku se vydejte po žluté a zelené turistické značce do centra městyse ke kostelu sv. Marie Magdaleny. Jen několik kroků od svatyně najdete turistické rozcestí s mapou. Od něj sledujte modrou značku, která vás zavede do Přírodního parku Čeřínek a kolem malebných rybníčků na začátek stejnojmenné naučné stezky (2 km). Na šest kilometrů dlouhé stezce se dozvíte, co všechno mělo vliv na podobu zdejší krajiny.

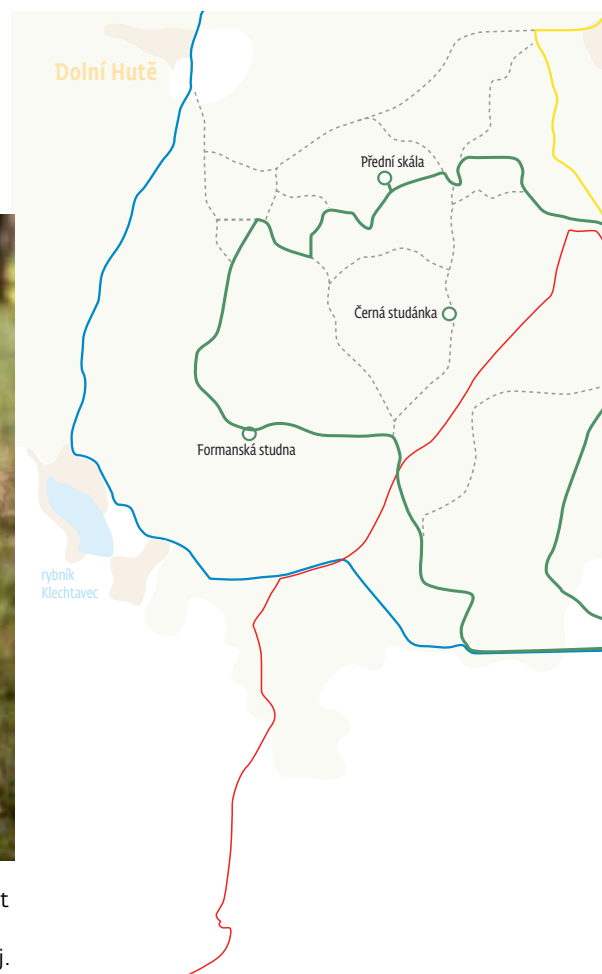
K Formanské studni

Letos v únoru byly na stezce obnoveny všechny informační panely, takže jsou texty dobře čitelné. Nenechte se odradit, pokud vám přijdou až moc odborné. Zjistíte z nich řadu zajímavostí. Třeba že jeden centimetr

půdy vzniká přirozeným způsobem až 700 let nebo že jeden litr ropy dokáže znehodnotit až pět milionů litrů vody. Masiv Čeřínu je mj. významnou pramennou oblastí. U pátého zastavení najdete Formanskou studnu, u níž dříve formani napájeli koně a kde také stávala kůlna pro přespání a ustájení zvířat. Studna hluboká 2,5 metru byla ochránci přírody vyčištěna v roce 1982.

Na vrchol Přední skály

Hlavní atrakcí stezky jsou jedinečné skalní útvary. Po cestě narazíte nejen na zvětřalé zaoblené balvany, skalní mísy, ale také na tzv. mrazové sruby. Ty vznikaly ve čtvrtohorách, kdy do skalních puklin zatekla voda s hlínou a při mrazivém počasí tato hmota zapracovala, oddělila skalní bloky a rozšiřovala trhliny. Typický skalní srub uvidíte u zastavení č. 8. Se zeleno-bílými značkami vystoupáte na vrchol

Jaká je stezka?

- dlouhá 6 km
- okružní
- se 14 zastávkami
- pro pěší turisty

Zvětralé zaoblené balvany jako přírodní dekorace pod Přední skálou

Tzv. pseudokar – romantické skalisko obklopené zelení

Formanská studna sloužila pro napájení zvířat.

Na Čeříнку rostou.

Přední skála, která je nejvyšším bodem naučné stezky (712 m n. m.). Z něj je za dobrého počasí pěkný výhled po okolí. Odpočinout nebo nasvačit se můžete v přístřešku pod vrcholem.

Kde se těžilo stříbro...

Husté smíšené lesy, kterými vede stezka, jsou domovem mnoha živočichů. Významné zastoupení mají ptáci hnízdící v dutinách stromů – žluna, lejsek, strakapoud a samozřejmě datel. Při troše štěstí můžete zahlédnout také srnku, lišku, kunu nebo jezevce. A kdysi zde žili hojně také vlci, jak napovídá název místa U vlčí jámy, kde najdete informační tabuli č. 13. Na ní se dočtete,

že se tu ve středověku těžily stříbrné rudy. Dolování stříbra ve 13. až 15. století významně poznamenalo ráz krajiny. Spoustu terénních nerovností na území Čeříнку má tedy na svědomí i člověk. ■

Víte, že...

... skalní mísy se považovaly za lidský, či dokonce čertův výtvar? Tyto pozoruhodné prohlubně ve skalách, v nichž se udržuje voda, byly v minulosti spojovány s pohanskými obřady. Měly prý sloužit jako obětní mísy. Někde se dokonce traduje, že skalní mísy vznikly úderem čertova kopyta nebo jako otisk pekelníkova pozadí a odtokový žlábek měl být vytvořen jeho ocasem. Na konci 19. století se vědci shodli, že skalní mísy mají výlučně přírodní původ. Nejprve vznikla ve skále malá jamka, v níž se déle držela voda. Stagnující tekutina, ve které se usazoval prach a další částice, proces zvětrávání urychlovala, a tak docházelo k postupnému prohlubování.

TIP

Hledáte tip na výlet nejen v Kraji Vysočina?
www.cd.cz/zazitky

Foto: archív zámku Světlé nad Sázavou

Do zámku ve Světlé nad Sázavou můžete i s kočárkem

Hledáte zámek, kde se nebudou nudit ani vaše děti? Přijďte do Světlé nad Sázavou. Pokud předložíte v pokladně zámku jízdenku na vlak ČD nebo In Karty, získáte navíc slevu na vstupné.

V zámku ve Světlé nad Sázavou nabízejí čtyři prohlídkové okruhy, z nichž dva jsou zacíleny na dětské návštěvníky. V expozici Království panenek si lze prohlédnout nejen panenky vyrobené z různých materiálů, ale také medvídky a další hračky. Výstavu doplňují modely hradů a zámků. Na dětském pohádkovém okruhu s názvem Na Sázavě se malí návštěvníci seznámí interaktivní formou s posázavskými pověstmi inspirovanými knihou Eduarda Doubka. Oba dětské okruhy je možné absolvovat také s kočárkem. Samostatně děti můžete bez obav svěřit zkušené průvodkyni a vydat se na prohlídku expozice historického skla v barokním křídle nebo expozice historických hodin, obrazů a soch, kterou najdete v renesanční části bývalého šlechtického sídla. A jestli si chcete prostě jen vychutnat klidnou chvíli bez rodičovských povinností, využijte zázemí zámecké kavárny, kde patrně neodoláte lahodné kávě a vynikajícím dezertům. Kalorie pak můžete spálit při procházce pečlivě upraveným zámeckým parkem. V něm nechybějí lavičky, altán a také dětské hřiště, kde se vaše ratolesti dostatečně vydovádí. Zámecké expozice jsou přístupné v září denně kromě pondělí, v říjnu o víkendech. V zámeckém areálu se také konají kulturní akce. Více informací najdete na webových stránkách zámku (www.zamek svetla.cz). Zákazníkům ČD poskytují na zámku po předložení platné jízdenky ČD nebo In Karty 10% slevu na vstupné. Tato nabídka platí do konce října letošního roku.

Nejbližší železniční stanice: **Světlá nad Sázavou**

VLAKEM ZA ZÁŽITKY

S párou na Svatováclavskou slavnost

V sobotu 10. září se na zámku Dobříš koná Svatováclavská slavnost. Těšit se můžete na kostýmované prohlídky zámeckých interiérů, hravý program pro děti v zámeckém parku, občerstvení a zaujmou určitě i ukázky sokolnictví nebo vystoupení šermířů. Do Dobříše se v tento víkendový den můžete svézt z nádraží Praha-Braník parním vlakem. Historický vlak odjíždí v 10:00 h a přes Vrané nad Vlt., Měchenice, Čisovice, Mníšek p. B. a Malou Hrašticí přijede do Dobříše v 11:41 h. Během dne uskuteční jízdu mezi Dobříš a Malou Hrašticí a na zpáteční cestu do Prahy se vydá v 15:39 h.

Nejbližší železniční stanice:

Dobříš

Foto: Mláničková

Na Oslavské historické slavnosti

Z brněnského hlavního nádraží odjíždí v sobotu 10. září v 11:06 h historický vlak tažený parní lokomotivou 433.001 (Skaličák). Svězt se s ním můžete do Oslavan (přij. 12:07 h), kde se konají tradiční historické slavnosti s nabitým programem. Ve vlaku, v němž nebude chybět bufetový vůz s nabídkou občerstvení, je možné bezplatně přepravit jízdní kola. V sedle bicyklu se lze z Oslavan vydat třeba po některé ze čtyř tematických okružních cyklostezek. Než se parní vlak vydá na zpáteční jízdu do Brna (odj. 17:28 h), uskuteční ještě jednu jízdu mezi Oslavy (odj. 13:30 h) a Střelcemi.

Nejbližší železniční stanice:

Brno hl. n./Střelice/Ivančice/Oslavy ad.

Foto: www.retromestecko.cz

Retrovlakem do Retroměstečka

O víkendů 1. a 2. října se areál bývalých kasáren T. G. Masaryka v Pardubicích na Zbořovském náměstí promění v Retroměstečko s pestrým programem, o který se postarají hlavně bezpečnostní složky, hasiči, záchranáři a armáda. Při této příležitosti bude na vybrané vlaky mezi Pardubicemi, Hradcem Králové a Jaroměří po oba dny nasazena „retro“ jednotka ř. 451 a v sobotu ráno pojede ze Šumperka přes Českou Třebovou do Pardubic zvláštní spěšný vlak, v neděli večer se s ním pak můžete svézt i opačným směrem. Z pardubického hl. nádr. vás do Retroměstečka doveze historický trolejbus 9 Tr.

Nejbližší železniční stanice:

Pardubice hl. n.

RYCHLÍKOVKY

S JANOU FLORENTÝNOU ZATLOUKALOVOU

RYCHLÝ VEPŘOVÝ PŘÍRODNÍ ŘÍZEK

Má stručná a zásadní rada k měkkému a šťavnatému výsledku je tato: na masu záleží nejvíc. Ne celá kýta se hodí k této rychlé úpravě, ideální je z ní malý ořech či ořech, který má jemné tukové mramorování a nebude tak rychle tuhnout, pokud se při přípravě někde zaseknete.

Další recepty najdete na:

www.kucharkaprodceru.cz

Dobry přírodní řízek je zlatavý, měkký, radost pohledět a podává se s omáčkou, která je též zlatavá a zahuštěná tak akorát, tedy též radost pohledět. Postup není nijak složitý. Ale pokud nevíte, co děláte, můžete skončit s vodnatou šťávou nevalné chuti, s masem bez barvy, připadně i s masem tuhým, suchým a žvýkacím. Aby měla šťáva k masu nějakou chuť, musíte

použít masový vývar. Bez vývaru to tady prostě nejde. Nesazte se to obejít vodou, sic dostanete šťávu velmi nevýrazné chuti a nic s tím neuděláte. Pokud vývary nevaříte, neumíte uvařit nebo momentálně nemáte po ruce, můžete použít i nějaký jemnější, bezglutamátový z kostky nebo prášku. Nebojte se ho naředit víc, než doporučuje návod, čili klidně ho udělejte o něco slabší.

Vaše rychlost a rozhodnost při přípravě omáčky bude mít vliv na to, zda si maso zachová svou šťavnatost po prudkém opečení, nebo zda ho budete na čekačce trápit tak dlouho, až trochu ztuhne, vychladne a ztratí něco ze své šťavnaté povahy. Proto, pokud se může trochu přimluvit, připravte zpočátku jen jeden nebo dva plátky. Teprve až budete mít celý proces plně pod kontrolou, přejděte k větším množstvím a ohromujte s ním třeba i větší davy.

*Tak ať vám to jde pěkně od ruky.
Florentýna*

SUROVINY NA 4 PORCE | 600 g vepřové kýty, nejlépe malý ořech nebo ořech | 1/2 lžičky soli
| 300 ml hovězího nebo kuřecího vývaru | hrst hladké mouky
| 2 lžíce sádla (nebo 3 lžíce rostlinného oleje) | 2 lžíce másla

1 Maso nakrájejte na čtyři stejně silné plátky. Dějte si pozor, abyste maso krájeli přes vlákno. Každý plátek masa důkladně rozklepajte paličkou, pouze však po jedné straně. Potom ještě nožem v pravidelných, asi dvoucentimetrových odstupech maso nasekněte či nařízněte po okraji.

2 Zlehka po obou stranách osolte. Rozehřejte větší pánve nebo kastrol a v něm sádlo. Jakmile bude obojí horké, vezměte plátky masa, z naklepané strany je zlehka obtiskněte v mouce a oklepejte. Moučnou stranou dolů položte do horkého tuku a zprudka opečte dozlatova.

3 Poté maso obraťte a opečte i po druhé straně též dozlatova. Než se opečte, bude měkké i uvnitř, rozklepané plátky jsou totiž velmi tenké. Ihned po opečení je vyjměte ven z pánve a udržujte teplé. Z pánve slijte zbývající tuk a naopak do ní vlijte vývar.

4 Přiveďte k varu a 1-2 minuty vařte a míchejte. Do vývaru vraťte maso, několikrát v něm každý plátek obraťte a poté nechte asi minutu ležet pomoučenou stranou dolů a zvolna pobublávat ve vývaru. Pak opět maso vyjměte stranou.

5 Vývar ochutnejte, a pokud má slabou chuť, zprudka ho svařte, až se trochu odpaří a chuť se posílí. Dosolte podle potřeby. Nakonec odstavte, přecedte a metličkou vmíchejte nakrájené máslo. Znovu do ní vraťte maso, ale už nevařte. Podávejte s vařenými bramborami nebo s bramborovou kaší.

**NAVĚKY
ZA VODOU**

**EURO
JACKPOT**

LOSUJEME KAŽDÝ PÁTEK

Soutěž

Zašlete nám vyluštěnou
tajenku a vyhraje knihu!

Správnou odpověď jednoduše zadejte
do formuláře na www.cdprovas.cz
do 15. září.

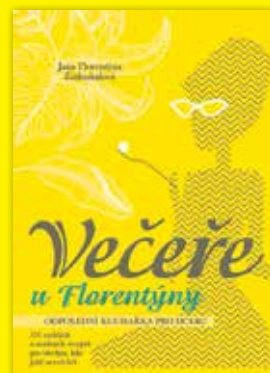
KŘÍŽOVKA

POMŮCKA: ABD, AZA, LSO, SAN	POTÍRAT (TUKEM)	DRUHÁ TRÁVA	INDIÁNSKÝ SYMBOL	ZNAČKA PRAČHO PRAŠKU	VODNÍ ŽIVOČICH	◆	HRUBŠÍ BAVLĚNĚNÁ TKANINA	MEZINÁR. KÓD LESOTHA	OZNAČENÍ AKUMULÁTO- ROVÉHO NÁŘADÍ	DOLNÍ KONČETINA	◆	ČESKÝ HOKEJOVÝ REPREZENT. TRENÉR	ŠACHOVÝ KOEFIČIENT	ŘÍMSKÝ DESPOTICKÝ CÍSAŘ	TYP MONTO- VANÉHO RODINNÉHO DOMKU	OCEÁN
HNACÍ STROJ						RODOVÝ SVAZ					POUZE					
ČÁSTICE HMOTY						SÍŤ PRODEJEN S NÁBYTKEM EVROPSKÉ PLATIDLO					RACHMANIN. OPERA ŠATY					
4. ČÁST TAJENKY																
KLEKÁNÍ				ZÁMEŽÍ OPOTŘEBO- VÁTI JÍZDOU				NEMLUVITI PRAVDU	SOUČÁST ARAB. JMEN LETADLA				SEVERSKÉ MUŽ. JMÉNO MASY KAMENE			
NATOM MÍSTĚ (ZASTAR.)					SVINOVACÍ ZÁVĚSY USRKNUTÍ					LIGA ARAB. STÁTŮ (ZKR.) ROUBENÉ CHALUPY				ZKRATKA SOUHVEZDÍ BERANA (ARIES)	OZNAČENÍ PRO MOTOROVÝ OS. VLAK	ODLUŠNÉ (SLOV.)
◆	TOHLE	POHODLNĚ KŘESLO	2. ČÁST TAJENKY POTĚ													
VSTUPNÍ LADÍČÍ ČÁST PŘIJÍMAČE						PRÁVO DVIH (V METRICE)							JEDOVATÁ HÁJ. BYLINA BRĚČET			
SLAMĚNÁ MISKA							ŘECKÉ PÍSMENO VĚZNĚNÍ				TEXTILIE SE ZÁHYBY TA I ONA					
JIHNOUTI					CIZOPASNÉ HOUBY POBÍDKA				ŽALY (KNIŽNĚ) VNIKNUTÍ					PSACÍ POTŘEBY	ŠROUB DO DŘEVA	NÁMĚT
SMYČKA				STAROARM. MĚSTO ÚKON				BROUMOVSKÁ TEXTILKA PLYNNÝ UHLOVODÍK					PODNIK VÝP. TECHNIKY HOVĚZÍ DOBYTEK			
◆	SPZ KROMĚŘÍŽE	STAROŘEK	3. ČÁST TAJENKY 1. ČÁST TAJENKY													
HAVRANO- VITÝ PTÁK						MRAVOUK JANIŇSKÝ PAŠA					DRAHÝ KOV (LAT.)					
LISOVANÁ OVOČNÁ ŠTÁVA					ÚTOKY STONEK						CIZÍ SMĚNKA					
UMÍNĚNÝ ZÁPOR				JÍLOVITÁ HORNINA PYSK												
◆	MLÁĎATA KURA	LOVEČTÍ PSI POLSKÝ LIDOVÝ TÁNEC						ZÁPORNÁ ELEKTRODA	POHOVKA							
ZAHRADNÍ NÁDOBA						ZKR. PRO KNOCK OUT VYBÍRAT										
POSKYT- NOUT (DOČASNÝ) POBYT																
KRVAVÝ BOJ				STOLNÍ HRA POLSKÁ REKA												
REZERVAČNÍ SYSTÉM ČD					POVRCHOVÝ DŮL											
SESTRA MARTHY ELEFTERIADU					BĚLOVESKÁ Kyselka											
ASIJSKÝ LIDOVÝ PĚVEC					CHEMICKÝ VZOREC NITRIDU TANTALU											

Vyhraje 3 knihy Večeře u Florentýny

Nejčastější otázka, která zaznívá v českých domácnostech, je: Co bude dnes k večeři? Vlastně přesněji: Co bude dnes k večeři, aby to bylo rychlé, levné a zdravé? Nová kniha *Večeře u Florentýny* vám na tuhle otázku odpoví. Ne jednou, ale stokrát. Nabídne vám pro začátek inspiraci na celý rok – pro každé roční období dva tučty receptů na snadné a rychlé večeře. Pak vás ještě naučí, jak o nápady a inspiraci už nikdy nepřijít. Jak se stále dokola neptat, co uvařit, ale co ze všech těch možností neuvařit. Více informací na:

www.kucharkaprodceru.cz

J. Moreauová (*1928) – francouzská filmová herečka a režisérka:

...
(výrok v tajence).

Tajenka z minulého čísla:
**Manželství není loterie.
V loterii se někdy i vyhrává.**

3

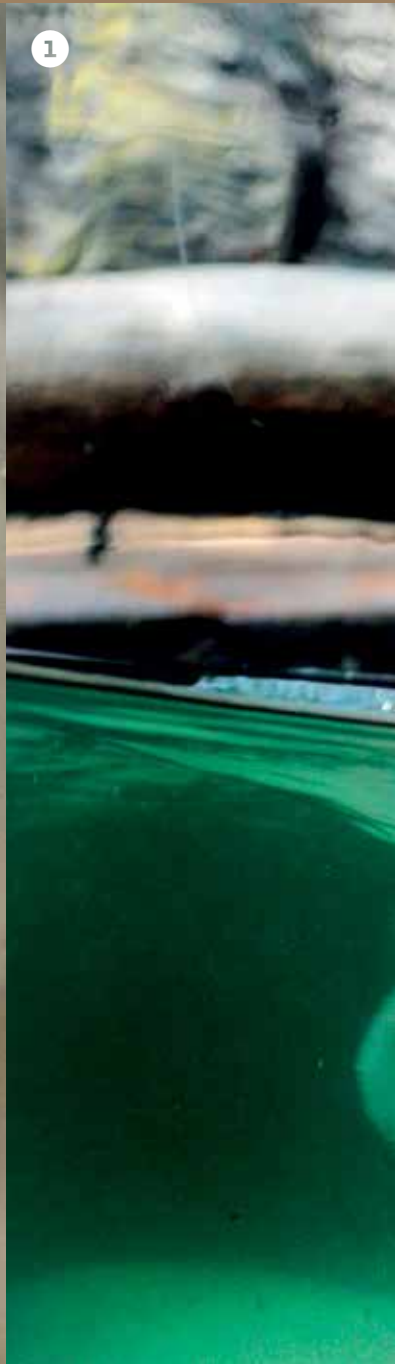
FOTOSOUTĚŽ

VOLNÉ TÉMA

Vše o soutěži na www.cdprovas.cz/fotograficka-soutez

2

1

<http://www.cdprovas.cz/fotosoutez>

- 1 Kateřina Chlupáčková, 20 let Nad hladinou, pod hladinou
- 2 Michal Dvořák, 21 let Trable
- 3 Lucie Nechanická, 24 let Snění

KOLOŽUK

2

RAUCHN FRBÓTN!

František Nechranický

Kouřím od dvanácti. Přesně si pamatuju den, kdy jsem začal. Proč si ho pamatuju, pochopíte později. Chodili jsme se sousedovic Cyrilem čumět na ranžír, jak se šibuje, a z lávky plivali na vlaky. Teda, tehdy jsem si myslel, že jsou to vlaky, ale o několik let později mi v kurzu vysvětlili, že když se posunuje, neříká se vlaku vlak ale posunující díl. No nic. Takže flušeme po těch posunujících se dílech a najednou se začaly prkna té lávky strašně otřásat. Rozhlížíme se do stran a z dálky vidíme tlustýho chlapa, jak běží a prkna se mu pod tučnými haksnama prohýbají jako sirky. V puse žváro, ale protože už to nemohl udýchat, zahodil ho přímo u nás. Pospíchal oprávněně, protože motorák, který chtěl evidentně chytit, se chystal k odjezdu a výpravčí popoháněl četu, ať dělají, že mají zpoždění. Tlustoch vlak chytil a my s Cyrilem měli první cigáro v životě.

Stali se z nás vášniví kuřáci, což je dneska vlastně urážka, ale tenkrát člověk mohl kouřit prakticky všude. Zahulená putyka byla spíš pravidlem než výjimkou, čadili doktoři se sestrama v nemocnicích, kuřárnu měly i učitelky v mateřské školce. A samozřejmě se smělo kouřit i na nádražích a ve vlacích. Jasně, i tenkrát byli zapřísáhlí nekuřáci a pro ty bylo největší pastí vlízt do „půlenýho nekuřáku“. To byl vůz, v jehož polovině se hulit smělo, a ve druhé ne. Ovšem kromě dvířek v uličce nebyly ty poloviny nijak izolované, takže smrad z cigaret byl všude úplně stejný. Na konci cesty pak bylo úplně jedno, jestli jste seděli v kuřácký nebo nekuřácký části – všichni smrděli úplně stejně.

Podobný to bylo na peronech, žádný zákazy jako dneska, kdo chtěl, mohl si bez obav vypalovat zobák. Na západě sice sílily protikuřácký kampaně a poté, co časopis Life poprvé uveřejnil článek prokazující souvislost mezi kouřením a rakovinou plic, se rozpoutal hon na čarodějnice, ale u nás nic. Až jednou přišel náčelník, o kterým jsme věděli, že dříve hulil jako fabrika, pak přestal a přede všema kuřákama moralizoval a vyvěsil nám na útluku plakát, na kterým bylo velkejma písmenama napsáno: Šance pro tři miliony. Posunovač, který u toho tehdy byl, uměl sotva číst, a proto si to vložil jako nějakou reklamu na novou loterii a hned se náčelníka se žvám v hubě ptal, kde se dají ty losy koupit. „Fero, když zahodíš tu cigaretu, vyhrajíš mnohem víc!“ Pak udělal dramatickou pauzu a dodal: „Svůj život.“ Fero na něj čuměl jako tele na nová vrata, ale tahal dál. Sice

netuším, jaký úspěch tenkrát měla kampaň Šance pro tři miliony, ale jedno je jisté – na mě ani na Ferka to nefungovalo.

Jak šel čas, tažení proti kuřákům se stupňovalo. Na počátku nového tisíciletí bylo jasné, že se jej budou vlády snažit mýtit, kde to jen půjde. Na vlaky došlo záhy a jedna evropská železnice za druhou zakazovala kouření ve vlacích, často i na nádražích. Jedni z posledních byli Maďaři, ale u těch je to stejně jedno. Jejich vagony vždycky divně smrděly a i dneska, když u peronu zastaví Hungárka, spíše než vůni dále a exotiky člověka dostihne smrad přepálenýho tuku z jejich jídelňáku.

Ale to jsem odbočil. Hlavní důvod, proč vzpomínám na léta tabákového opojení, je příhoda, která se na našem nádraží odehrála před několika lety. Jednoho krásného letního odpoledne přijelo écéčko z Berlína do Prahy s náskokem pár minut. Toho chtěli využít tři mladí Němci, kteří se drali z vagonu rychleji než partička čorčků, která pravidelně jezdila „obšťatňovat“ obchodníky do Drážďan. Zapalovači škrťali snad už na schůdkách a jen co vypadli ven, už labužnický potahovali, nedbaje zákazových cedulí velkých jako kráva. Na nástupišti nervózně přešlapoval výpravčí nevelkého vzrůstu pro svou výšku a věčnou „nastartovanost“ přezdívaný Skútr (to je složenina ze dvou českých slov, ale protože první je vulgární, prozradím jen to druhé – trpaslík). Hned jak je uviděl, nasadil tempo naspeedovaného pštrosa a záhy spustil:

„Rauchn frbótn!“ To bylo ale jediný, co uměl německy, takže žalostnému dožadovaní zoufalých skopčáků, kde můžou na nástupišti kouřit, už nerozuměl. „Ptají se tě, kde můžou kouřit, protože v Německu mají na peronech vyhrazená místa pro kuřáky,“ říkám mu. „V Německu můžou mít na nádraží třeba Rauch Oktober Festy, ale tady se prostě hulit nebude! Je to zakázaný.“ Vysvětlil jsem německým mladíkům, že přes Skútra vlak nejede a s trochou studu za jeho dikci odešel. Přemýšlel jsem, jak je možný, že v zemi, kde prosazoval už Hitler protikuřácký zákony a kampaň proti tabáku pod jeho

taktovkou byla jedna z největších všech dob, mají tolik pochopení. Nepřišel jsem na to, ale jedno vím jistě. My prostě budeme vždycky papežtější než papež, ale třeba se díky tomu dožiju kmetských let. I když tomu moc nevěřím, protože pointou tohoto vyprávění je fakt, že moje první cigareta v životě byla poslední toho tlustého pána, který ji před námi nedokouřenou zahodil. Nastoupil do motoráku směr Hradec Králové a nedojel ani do Stěblové. Psali jsme datum 14. listopadu 1960... ■

BOUDA U TRATI

2. STAREJ ZDENÁL

SCÉNÁŘ: FREJ
ILUSTRACE: ANGELART

DO PRAHY PŘIJÍZDÍ VZÁCNÁ NÁVŠTĚVA, ZDENĚK, OTEC VÁCLAVA. JAKO STARÝ NÁPRAŽÁK, KTERÝ SLOUŽIL PŮL ŽIVOTA NA VECHTROVNĚ U BRANDÝSA, A NAKONEC SE V NÍ ZABYDLEL, JIM MÁ VE VÝBĚRU CHATY CO RADIT. ROZHODNE SE, ŽE CHLAPCŮM ODVYPRÁVÍ SVŮJ DOJEMNÝ PŘÍBĚH.

NA CHATU SE
VYSER, VENCO!

TAKHLE TO VIDÍ
VENCA

KDE MÁŠ
NĚJAKOU BABU?

TAKHLE TO VIDÍ
JAKUB

BRÝ DEN...

TO JE KUBA, TATI.

STAREJ ZDENÁL

UHLÍ Z OSTRAVSKA

UHLÍ Z MOSTECKA

JEDNOU SE MI TAM SRAZILY
DVA NÁKLADNÍ VLAKY S UHLÍM.

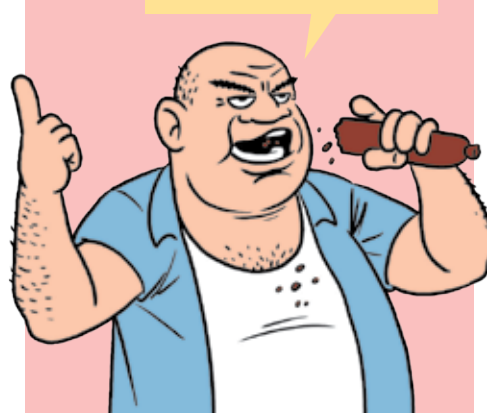

TO BYLA RÁNA!

TOHO UHLÍ BYLO TOLIK, ŽE SEM
NA NĚJ MUSEL STLOUCT BOUDU...

ZA STO TISÍC JE VAŠE,
AŽ NEŽERU!

S ČD Taxi pohodlněji na vlak i z nádraží

Využijte v řadě měst zvýhodněnou cenu pro cestující ČD!

- Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Liberec, Pardubice, Plzeň, Praha, Olomouc, Ostrava, Staré Město, Uherské Hradiště, Kunovice
- objednávejte telefonicky na nonstop dispečinku (heslo „ČD Taxi“)

www.cd.cz/cdtaxi

Lepší cesta každý den

 České dráhy
Národní doprava

Soutěž s Domem vláčků

O legendárním motorovém vozu M260.001 ČSD jste v poslední době jistě slyšeli. Unikátní historický vůz z ČKD Praha z roku 1939 se nedávno opět objevil na českých kolejích po náročné rekonstrukci. Mnozí z vás ale možná neví, že kromě skutečného vozidla existuje i jeho zdařilý model, věrně vyvedený v měřítku 1:87. Na vlastní oči jej můžete spatřit na kolejišti H0 v Domu vláčků na pražských Petřinách. Kromě řady nejruznějších kolejišť je zde pro vás připravena i celá řada dalších atrakcí: lokomotivní simulátory, ovládání lokomotiv pomocí tabletu, projekce, dětský koutek atd. Chcete se do Domu vláčků vypravit zdarma s celou rodinou? Žádný problém. Stačí správně odpovědět na soutěžní otázku:

Jakou přezdívku má motorový vůz M260.001?

- a) Červený šíp
- b) Slovenská strela
- c) Stříbrný šíp
- d) Stříbrný blesk

Správnou odpověď vyplňte na webových stránkách magazínu www.cdprovas.cz/souteze. Pět z vás obdrží rodinnou vstupenku do Domu vláčků a knihu Kolejiště našich modelářů s DVD.

CESTOPIS MAĎARSKO

Autor: Zdeněk Ston, Václav Ruboš; Foto: autoři

S VŮNÍ LAHŮDKOVÉ PAPRIKY aneb Brutální atak na dietáře!

Maďarsko. Pokud se vám právě teď vybavil guláš, tokáň, perkelt, paprikáš, lečo, langoše, debrecínská, čabajka, uherák, indiánek, kremeš, višňové pralinky, tokajské, prostě jídlo, tak čtěte dál. Tenhle cestopis je hlavně o gastronomii. I když ne výhradně. Také jej psali dva autoři, což v určitých chvílích může vyvolat Jekyll-Hydeův efekt. Aby taky ne, když na gastronomický presstrip vyrazí jeden gurmán doprovázený věčným dietářem. Ještě štěstí, že nás spojuje láska ke kolegům...

Je krátce před půlnocí a na pražském hlavním nádraží se k odjezdu připravuje souprava nočního spoje EuroNight Metropol do Budapešti složená převážně z lůžkových a lehátkových vozů. Cestování nočními spoji ve mně vždycky evokovalo romantiku. Ulehnout v jednom městě, dívat se z okna na pohybující se hvězdy a probudit se v cíli je do značné míry metaforické. Tím spíše, že tentokrát máme každý svůj oddíl, dokonce s přídomkem De Luxe. To v praxi znamená, že každý máme k dispozici svou vlastní sprchu a toaletu přímo v kupé.

Štúrovský striptýz

Ovšem ještě než ulehne, necháváme se před cílem naší cesty navnadit douškem domácí maďarské pálenky. Náš průvodce Gabriel (Gábo, Gábor, nejčastěji ale Gáboš) má tohoto životabudiče přisun. Pro něj je Maďarsko druhým domovem a byl to právě on, kdo nám se slovy: „Budapešť zná každé, ukážu vám něco, o čem byste měli napsat,“ vnuknul myšlenku na tento trip. Teď vytahuje itinerář a zatímco Zdeněk se začíná olizovat, na mě jdou mráčky. V každé destinaci má připravenou slušnou porci ochutnávek snad všeho, co v Maďarsku považují za svou specialitu. Moje naturální rýže s tofu (ne, nechutná mi to, ale nějak si váhu musím držet) má být na hlavu poražena jídlem, o kterém jsem buď nikdy neslyšel, nebo netušil, že pochází z Maďar-

ska. „Dobrý, ne?“ vyzývá mě k reakci Zdenka a já před očima vidím noční múru – jak se digitální číslice váhy mění na trojčífernou.

Komfort oddílu De Luxe je prostě skvělý. Dávám si polštář k oknu a vytahuji roletu, abych si mohl užít usínání s pohledem do bezmračné noci. Už o pár hodin později zjišťuji, jak velkou chybu jsem udělal. Není totiž nic trapnějšího než si časně ráno dát sprchu a zapomenout roletu stáhnout. Stalo se přesně to, co teď asi očekáváte. Ve chvíli, kdy jsem opouštěl sprchový kout (a v plavkách se opravdu nemýji), zastavil Metro-

pol ve Štúrovu. Humornou glosu ale nečekejte, tady jsme na příliš tenkém ledě! Prostě se stalo a kromě Slováků čekajících na svůj ranní spoj do Bratislavy jsem popisem situace hurónsky pobavil i Zdeňka s Gáborem. Příště si budu pamatovat, že roleta není pro parádu...

Den první: Sto tisíc kalorií

Budapešť nás vítá typickou vůní, ještě ne Balkánu, a už ne střední Evropy“. Hlavní maďarské město prostě voní jinak, a protože jsme se zde zastavili na prvních dvou gastro zastávkách, o následující řádky se podělíme se Zdeňkem.

Zdeněk: Navštívíme Velkou tržnici. Atmosférické místo uprostřed Budapešti připomínající halu velkého nádraží, kde můžete nakoupit veškeré produkty maďarského zemědělství. Tisíce zavěšených svazků paprik, stovky svinutých klobás, čerstvé ovoce a zelenina, vůně a barvy, fast foody a snack bary. Stojí tu od roku 1897 a zboží sem kdysi putovalo po železnici nebo loděmi po Dunaji. Má to jedinou chybu. Tolik kvalitních lahůdek na jednom místě nutí k nákupu. Jenže my teprve začínáme a kdo se bude tahat celý den s klobásami nebo plechovkami papriky. Sem se musíme ještě vrátit!

” Mít plechovou hubu a být podvyživený, sežral bych úplně všechno! “

Zdeněk: Když spatříte v ulicích maďarské metropole ty vroucí kotlíky a obrovské pánve, ve kterých bublají vyhlášené domácí pokrmy, a kuchaři v bílých zástěrách je umně dlouhými vařečkami míchají, nemůžou se vám nesbíhat sliny. Poblíž se udí klobásy a vedle ve stánku právě dopekly první dnešní trdelníky. Mimochodem, Gáboš tvrdí, že trdelník, v maďarštině Kürtőskalács, pochází právě odsud. Češi si pak recepturu jen upravili.

” Někdo si to vymyslel, ale to je jedno. Chutná to prostě skvěle. “

Zdeněk: Turné pokračuje. Gábor otevírá velké dveře do „sámošova gurmánského domu“ a my napjatě očekáváme první dnešní menu. Samozsova cukrárna spojená s kavárnou nemá s českými sámoškami pranic společného. Jedná se o stylový původní podnik z 30. let minulého století, který je proslulý především výrobou marcipánu, dortů a cukrovinek. A my můžeme v přímém přenosu za skleněnou vitrinou u šálku výtečné kávy sledovat, jak se takový bonboněk s marcipánem vyrábí. Společnost nám dělá marcipánová dívka, figurína v životní velikosti, na jejíž výrobu bylo spotřebováno 70 kg marcipánu.

” Tohle místo je fakt neuvěřitelný. Ročně tady spotřebují 600 tun (!) mandlí. Jeden zaměstnanec vyrobí tisíc marcipánových růží denně. Ultimativní manufaktura na sladké sny! “

Zdeněk: Jako další důkaz výjimečnosti maďarské kuchyně nám Gáboš představil pouliční řetězec rychlého občerstvení IC Kobe. Svůj nápad majitelé postavili na oblibenosti hamburgeru a spojili ho s něčím, co je pro Maďarsko tradiční – s klobásami. Speciální sezamové kornouty ve tvaru kužele nebo obdélníků si nechají vyrábět na míru a na klobásky používají maso z vysoce kvalitního maďarského stepního skotu. K tomu vyrábějí své vlastní omáčky podle originálních receptur. Nabídku postupně rozšiřují o nové druhy klobás, takže ochutnat můžete třeba kachní nebo lososové. Přiznám se, že v tomhle případě mi nevadilo zůstat u krásné prasečí klasiky.

Sít rychlého občerstvení IC Kobe v současnosti čítá na desítku otevřených provozoven především v Budapešti doplněnou o jednu zahraniční, rumunskou. A co může znít pro našince zajímavě: majitelé zvažují, že proniknou se svými klobáskami v moder-

ním hávu do Prahy. Určitě by šlo o vítané zpestření!

” K čertu s tofu, seitanem a rýží. Žiju jenom jednou! “

Jak se vyrábějí marcipánové pralinky

Tradiční receptura na výrobu marcipánu obsahuje směs z lisovaných oloupaných mandlí a cukru, které drží pohromadě uvolněný mandlový olej, takže vzniká příjemně aromatická a tvarovatelná hmota, se kterou se dá dobře pracovat.

1 Z čokoládových bobů s vysokým obsahem kakaosa se připraví poleva. Stroj neustále čokoládovou směs promíchává a udržuje konstantní teplotu.

2 Marcipánový fondán se ručně zpracuje a přidá se i nemalé množství slivovice, která dodá těstu vůni a chuť, a nechá se odpočinout v lednici.

3 Čokoládová směs se nalije na vál a za neustálého promíchání a měření teploty se zchladí na požadovanou hodnotu, následně se směs lije do formy.

4 Povrch formy se stírkou uhladí a přebytečná výplň nechá vytéct tak, aby čokoláda zůstala jen na vnitřních stěnách formy a vytvořila tak korpus pro náplň.

5 Forma s částečně ztuhlou čokoládou se opět uhlazuje „do čista“ a nechá vychladnout v lednici.

6 Po několika minutách je možné korpusy naplnit marcipánovým fondánem a jemně zachtlat.

7 Zbývá uzavřít spodní část budoucího bonbonu čokoládou a opět se forma nechá na několik minut vychladit.

8 Hotové čokoládové pralinky se jemně pod úhlem 45 stupňů z formy vyklepou a uloží do dárkové krabičky.

Na přesné dodržení technologického postupu dohlíží „marcipánová slečna.“

Den druhý: Býčí krev v Údolí krásných žen

Budapešť ale není naším primárním cílem. Stejně jako v jiných státech platí i v Maďarsku pravidlo, že metropole vám ukáže to nejlepší, ale pokud chcete opravdu ochutnat a něco i pochopit, musíte do regionů. V našem případě do lázeňského města Eger, kde na nás měla čekat průvodkyně. Ani nevím proč, ale čekali jsme mladou Maďarku plnou temperamentu. Proto jsme prošeďivělou paní nevelké

postavy na nástupišti přehlédli. Ta nás ale oslovila perfektní češtinou! Klára, jak se představila, studovala v Pardubicích a nic ze svého lingvistického nadání nezapomněla. Sympatická nám byla od samého začátku, protože naše první cesta vedla za vínem.

Zdeněk: Dobré jídlo se musí zapíjet. Maďaři vyrábějí vlastní poměrně kvalitní víno. A nemusí jít jen o oblast kolem Tokaje. V Egeru ležícím na úpatí pohoří Bükk jsme ocenili přítomnost desítky vinných sklípků vytesaných do skály v Údolí krás-

ných žen. Specifickým pro tuto oblast je silné suché červené víno Egri Bikavér (Býčí krev). Jedná se o směs několika modrých odrůd hroznů, kde prim hraje Frankovka a údajně dodává sílu. V 16. století totiž bylo město obléháno Turky a obráncům pomalu začaly docházet síly. Jejich vůdce proto podle pověsti rozkázal ženám otevřít všechny sklepy v okolí a roznášet víno bojovníkům. Samy se též na konzumaci v nemalé míře podílely. Když Turci viděli, jak se muži i ženy posilují rudým nápojem a přitom neohroženě a nebývale udatně

brání město, mysleli si, že se jedná o býčí krev, která jim dodává nadpřirozenou sílu. Dali se na ústup a další desítky let se neodvažovali město napadnout.

” Je zvláštní, že když si jdu doma koupit víno, maďarské produkci se vyhýbám. Přitom tady chutná opravdu skvěle. Že by si Maďaři nechávali to nejlepší jen sami pro sebe? “

Maďarsko

Hlavní město: Budapešť

Rozloha: 93 036 km²

Počet obyvatel: 9 908 798 (2013)

Jazyk: maďarština

Den třetí: Rybí pokušení

A když už jsme v Egeru, vydáváme se na výlet do údolí říčky Szalajky. Krom toho, že zde provozují půvabnou lesní železničku, v přehradních nádržích chovají pstruhy. Přímo u sádek jsou nabízeny čerstvé rybí speciality a také vyhlášená pochoutka – uzený pstruh. Jenže to by Gábor nesměl být zaujat výkladem nadšeného místního jeskyňáře a obdivovatele paleo sexu, z jehož přednášky a obrazových ukázek v paleo vesnici nám zůstal viset jazyk na vestě. Abychom stihli poslední spoj lesní železnice, zbylo nám tak vdechnout kouř z udrny a utřít si slzy při pohledu na tu lahůdku.

Den poslední: Pokání není na místě

Asi nikdo by si nedovolil psát o maďarské kuchyni a přitom nezmínit papriku. Najdete ji všude. Na trzích, v obchodech, přidává se do mnoha tradičních pokrmů a taky je k dispozici na stolech v restauracích. Stojí tam ve slámce nebo misticce a zaujímá stejně důležité místo jako jinde pepř a sůl. Sotva nám v restauraci naservírovali vynikající vývar z morkových kostí, první, co Gáboš udělal,

sáhl po slámce s mírně pálivou paprikou a polívku si dochutil. Nazval bych to „maďarský grif“. Podle míry pálivosti a způsobu mletí se rozlišuje například jemná, lahůdková, sladká, polosladká, pálivá. Kvalitní papriky z vyhlášených oblastí se nejprve suší a poté melou ve speciálních zařízeních. Teplou vznikající třením uvolňuje látky, které dodávají koření specifickou vůni a chuť.

A co říci na závěr? Do Maďarska rozhodně nejezděte se sebemrskáčskými sklony odepírat si opravdové skvosty tamní gastroonomie jen proto, abyste

si udrželi linii. Ono to vlastně ani nejde. Návštěva obyčejného pouličního občerstvení nebo i průměrné maďarské hospůdky je sázka na jistotu často povýšená na úroveň nesrovnatelnou s našimi stravovacími podniky. Takhle tvář Maďarska je neprávem opomíjená a přitom si jejich kuchyně s ničím nezadá s Italy, Francouzi nebo Španěly. Jen se na ni musíte podívat jinak než přes předražené menu v Budapešti, nebo dokonce potraviny s údajně maďarským původem prodávané běžně u nás. A hlavně přestat počítat kalorie, protože na ty se tady rozhodně nehraje. Ostatně domů jsme si přivezli každý tři kila navrch. No a co?! ■

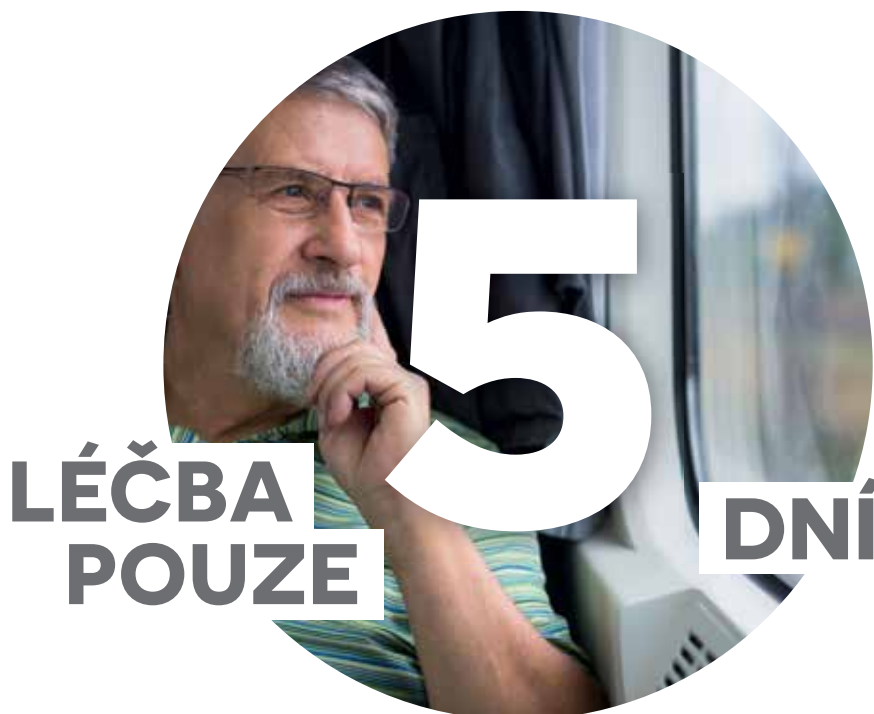

~~RAKOVINA~~ PROSTATY

PROTONOVÁ LÉČBA

ABY VÁM NEUJEL VLAK

VÝHODY PROTONOVÉ TERAPIE 97% ÚSPĚŠNOST

- Léčba v 5 dnech
- Ambulantně
- Bezbolestně
- Se zachováním potence
- Žádné pleny

RIZIKA BĚŽNÉ LÉČBY NÁVRAT RAKOVINY 30 % OPEROVANÝCH

- Doba léčby 40 dní
- Pobyť v nemocnici
- Bolesti a nevolnost
- Impotence – 50 % operovaných
- Inkontinence – 30 % operovaných

~~RAKOVINA~~

PROSTATY · PRSU · MOZKU · LYMFOMY
HLAVY A KRKU · PLIC · U DĚTÍ · SLINIVKY

VOLEJTE: 222 999 000
PIŠTE: pacient@ptc.cz

Rehabilitační ústav Brandýs nad Orlicí

Jsme akreditované zdravotnické zařízení s dlouholetou tradicí v poskytování lázeňské a léčebně rehabilitační péče v příjemném prostředí malebného východočeského městečka v podhůří Orlických hor.

Zabýváme se léčbou pacientů především s onemocněním pohybového ústrojí, s bolestmi páteře a kloubů, po úrazech a operacích pohybového ústrojí, s onemocněním neurologického systému. Specializujeme se na onemocnění páteře, především na diagnózy jako jsou výhřezy plotének, stavy po operacích páteře a jiná degenerativní onemocnění.

Provádíme zde rehabilitační metodu INFINITY method®, speciálně vyvinutou v našem zařízení k léčbě pacientů s problémy pohybového ústrojí. Rovněž nabízíme možnost objednání rekondičních a relaxačních pobytů.

Kontakty:

Rehabilitační ústav Brandýs nad Orlicí
Lázeňská 58, 561 12 Brandýs nad Orlicí
tel.: 465 544 206 – 207, 733 373 398
sekretariat@rehabilitacniustav.cz
www.rehabilitacniustav.cz
www.infinity-method.com

Na setkání s Vámi se těší
prim MUDr. Michaela Tomanová, MBA, Ph.D.

ŽELEZNICE ŽELEZNICE NA VODĚ

Text: PETR ŠTÁHLAVSKÝ

JAK SE PLAVÍ VLAKY

Dánský přístav Gedser v roce 1963. V té době se zde vylodovaly legendární jednotky VT 18.16. Foto: Elke Seemann, Wikimedia

Skutečně nejde o omyl. I vlaky se plaví. V tomto čísle magazínu ČD pro vás bychom vám chtěli přiblížit pro nás suchozemce velmi netradiční cestování vlaků na lodích. V přímořských státech a hlavně v zemích rozložených na řadu ostrovů to není nic neobvyklého, ale u nás ve vnitrozemí se s přepravou na lodích moc nesetkáme. I když, jak se dočtete na dalších stránkách, nebyly železniční trajekty a přívozy doménou jen mořských úžin a průlivů.

Stavební boom železnic napříč Evropou a v zámoří nastal už ke konci první poloviny 19. století. Jenže stavitelé v té době měli stále ještě omezené možnosti v použitých materiálech a technologiích. Hlavním materiálem pro stavbu mostů byl kámen a dřevo. Na ocel si museli ještě nějaký čas počkat a beton se uplatnil ještě později. To limitovalo parametry staveb, které mohly překonat velké řeky, jezera, nebo dokonce mořské průlivy. Inženýři před 150 lety našli řešení v podobě říčních a jezerních přívozů a námořních trajektů, na které naložili železniční vagony a nechali je vodní překážky přeplavit.

Nákladní vagony měly přednost

Za první železniční trajekt je považována loď Leviathan, která spojila oba břehy skotského zálivu Firth of Fort. Rozjela se už v roce 1850, jen 5 let poté, co přijel první vlak z Vídně do Prahy. V dalších letech se objevilo mnoho trajektů, ale spíše bychom řekli přívozů, například na Rýnu, Labi nebo na jezerech v alpské oblasti. Některé sloužily jen pár let, než byly nahrazeny mosty, jiné ale přežily dlouhá desetiletí. Mezi ty první patří například trajekty v oblasti Mohuče nebo přívoz Lauenburg – Hohnstorf na severu Německa nedaleko Hamburku. Ten sloužil cestujícím a přepravčům od roku 1864 do roku 1878, než byl přes Labe postaven nový most na železniční trati Lübeck – Lüneburg. Čísła z archívu dokazují, že říční trajekty nebyly nějakou atrakcí z rozmaru, ale představovaly důležité dopravní spojení. Cestující si na ně obvykle museli z vlaků přestoupit, ale náklad se na nich přepravoval přímo s vagony. Přívoz Lauenburg – Hohnstorf za pouhých 15 let přepravil přes 300 tisíc cestujících a v nákladní dopravě přibližně 1 a půl milionu tun zboží.

Na velkých alpských jezerech zkracovaly trajekty cestu nákladním vagonům. Místo aby musely jezero objíždět, prostě se nalodily a přešly nejkratší cestou na opačný břeh. Takové linky fungovaly na konci 19. století například na jezerech Thunersee nebo Zürichsee. Déle než

sto let, už od roku 1869 až do roku 1976, spojoval trajekt také německý Friedrichshafen se švýcarským Romanshornem napříč Bodamským jezerem. Jeho rozlehlou hladinu, jezero délkou 63 kilometrů a šířkou až 14 kilometrů zaujímá plochu 536 km², v minulosti křížovalo dokonce hned několik takových linek mezi různými městy Rakouska, Německa a Švýcarska. Dnes už se po jezeře železniční vagony nepřepavují, ty ho mohou objet po některé z tratí, ale šoféři si cestu přes jezero na lodi stále mohou zařadit mezi neotřelé cestovatelské zážitky.

Vlaky míří na moře

Rychle rostoucí evropská železniční síť brzy propojila vnitrozemí s námořními přístavy, ve kterých lidé přestupovali, a zboží se překládalo na zaoceánské lodě. To usnadnilo, zrychlilo a zvýšilo množství zboží a objem ob-

Létající Hamburčan na trajektu Warnemünde – Gedser

chodu na celém světě. Ale když šlo o přepravu jen na blízké ostrovy nebo poloostrovy přes relativně úzké mořské průlivy, tak opakovaná překládka zboží mezi železničními vagony a loděmi přepravu zbytečně zpomalovala a prodražovala. V takovém případě přišly vhod trajekty vyzkoušené už na řekách a jezerech.

Lodě s přepravou železničních vozů spojily například francouzské Calais a britský Dover. Přestože výměna zboží přes kanál La Manche byla v minulosti velká, železniční trajekty se v něm příliš nerozvinuly. Příčinou jsou odlišné normy. I když mají železniční síť v Evropě i v ostrovním království shodný rozchod 1 435 mm, širší výměně železničních vozů brání odlišný profil a tedy velikost vozů. Lodě tak spíše navazovaly na železniční spoje a lidé přestupovali. Do roku 1994 se tak omezeně přepravovaly jen nákladní vozy a po otevření podmořského železničního Eurotunelu byla přeprava vlaků na lodích zastavena úplně.

Velkou výzvou bylo překonání mořských úžin na severu Evropy a hlavně v Dánsku, které je roztroušené na množství ostrovů a poloostrovů. Už v roce 1847 byla otevřena první třicetikilometrová železniční trať z Kodaně do Roskilde a v 60. letech začala vznikat i železniční síť na poloostrově Jütland v kontinentální části Dánska. S rozvojem tratí tak vznikla potřeba propojit oddělené drážní systémy a umožnit přechod osobních i nákladních vagonů mezi jednotlivými ostrovy. V Dánsku a následně v celé oblasti Baltského moře se tak začal rozvíjet rozsáhlý systém železničních trajektů.

Na začátku všeho byl v roce 1872 kratičká přívoz přes Malý Belt mezi Jütlandem a ostrovem Fyn. Jeho nejmenší šířka je pouhých 600 metrů. O deset let později se rozjely vlaky na lodích přes Velký Belt mezi ostrovy Fyn a Sjælland. Zde už musely lodě překonat kanál o šířce až 30 kilometrů. O dalších 10 let později, v roce 1892, byla zahájena přeprava vlaků také mezi Dánskem a Švédskem přes úžinu Öresund a konečně v roce 1903 zahájil svůj železniční provoz také první „německý“ trajekt mezi Warnemünde a dánským městečkem Gedser. Jeho trasa byla něco přes 40 kilometrů. A pak už to šlo ráz na ráz a vznikaly další a další linky, které spojily německý Sassnitz a Rostock se švédským Trelleborgem, německý Puttgarden a dánské Rødby a další místa v Dánsku, Německu, Polsku, Švédsku, a dokonce i ve Finsku nebo bývalém Sovětském svazu.

Po Baltu se objíždělo Polsko

Železniční trajekty bychom našli i na dalších místech Evropy a v zámoří. Spojují kontinentální Itálii se Sicílií, několik linek přepravující

Dnešní podoba železniční dopravy na trajektech: spoj ICE Hamburk – Kodaň

nákladní vozy křížuje Černé a Kaspické moře a spojují také oba hlavní ostrovy Nového Zélandu. Mezi trajekty bychom našli i zajímavé rarity. Například na německém baltském ostrově Rujáně byl v letech 1896 až 1968 v provozu u obce Wittower 350 metrů dlouhý úzkorozchodný trajekt místní železnice Rügensch Kleinbahn. Ten přepravoval malé soupravy o rozchodu pouhých 750 mm, podobné těm, které známe například z Jindřichova Hradce na jihu Čech.

Dalším neobvyklým trajektem je spojení z Rujany do zemí bývalého Sovětského svazu. Bývalá Německá demokratická republika a Sovětský svaz byly nejvýznamnějšími obchodními partnery. Cílem nového lodního spojení tak nebylo překonat mořské úžiny místo pozemní cesty, ale odlehčit přetíženým železnicím v Polsku a navíc se vyhnout možným dopadům na plynulost dopravy kvůli politické nestabilitě v Polsku 80. let. Trajekty mezi novým přístavem Sassnitz-Mukran a Klaipėdau v tehdy sovětské Litvě se rozjely v roce 1986. Socialističtí plánovači počítali, že trajekt pouze pro nákladní dopravu přepraví za rok více než

Na vlastní kůži

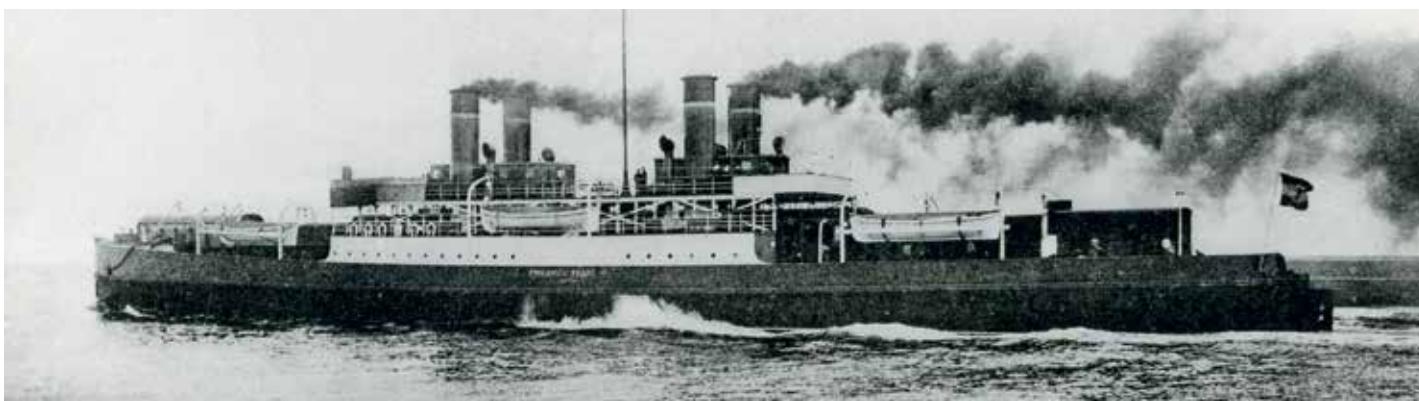
Přijeli jsme na nádraží v Sassnitz, odpojili nás od zbytku soupravy a pomalu jsme sjeli po přístavní dráze prudkým klesáním do přístavu. Tam byl čilý ruch. Z okna jsme sledovali posunovače, další železničáře a námořníky, jak naši soupravu posunují na rampu k lodi. Rychlostí rozvážně kráčejičího muže jsme vjížděli na palubu za děsivého dunění. Tento zvuk patřil kolům, která přeskočila z kolejnice na mostě na pokračující kolejnici na lodi. Ještě několik desítek metrů jsme se pomalu sunuli. Za chvíli zmizelo modré nebe, když jsme zajeli z otevřené části do podpalubí lodní nástavby. Okolo už stály vyrovnané nákladní vagony a volné místo za námi zaplnila ještě nákladní auta. Když náš vagon pevně zabrzdil na palubě lodi, mohli jsme ho opustit a vyjít na horní paluby. Odsud jsme viděli, jak se naše loď odpoutává od břehu a teprve pak se pomalu začínají uzavírat dosud otevřená mohutná vrata, kterými jsme na loď vjeli i s naším vlakem.

112 tisíc nákladních vozů ruského profilu. Výměna podvozků se měla uskutečňovat až na Rujáně. V přístavech byly zřízeny dvě dvoupatrové železniční rampy, které umožňovaly obsluhu dvou lodí najednou a nakládku do dvou pater. Vyložení a naložení jedné loď trvalo asi 4 hodiny. Po geopolitických změnách v roce 1989 se však původní předpoklady v objemu přepravy nenaplnily. Ročně bylo přepraveno jen kolem 7 000 nákladních vagonů a v roce 2013 byl provoz ukončen. Náhradou vznikl železniční trajekt z Rujány do přístavů Baltijsk u Kaliningradu a Ust Luga nedaleko Petrohradu. Namísto původních 5 lodí postavených pro tuto linku ji ale obsluhuje už jen jediná loď a doba plavby je přibližně 48 hodin.

Trajekty až se 700 metry vagonů

Za skoro 150 let provozu železničních trajektů prošly vývojem i samotné lodě. Jak stoupaly nároky na přepravu, kapacitu, rychlost a komfort, tak se zvětšovaly jejich parametry. Ty první z nich pro krátké trasy byly jednoduché kolesové parníky s otevřenou palubou, obvykle bez nějakých velkých nástavb a cestujícím nenabízely příliš velký komfort. Sloužily hlavně k přepravě nákladních vagonů a lidé mezi vlaky a loděmi přestupovali, až později byla jejich přeprava zajištěna přímými vozy a oni mohli zůstat v pohodlí svých vagonů. Lokomotivy se lodí běžně nepřepavují. Každá čeká na své straně průlivu. Změna nastala až s nástupem lehkých motorových vlaků. Jejich výhodou bylo, že mohly na loď vjet a naopak z ní odjet bez zdoluhavých manipulací a posunu. Pobyt vlaků v přístavech se tak mohl zkrátit, a cestování bylo zase o něco rychlejší. První lodě neměly ani vysoké boky, a tak připomínaly spíše obyčejné přívozy a prámy na řekách, a to i když překonávaly menší mořské průplavy například mezi Sassnitzem a Rujánou.

Skutečně klasické námořní lodě – trajekty musely vzniknout až se vznikem linek přes otevřené moře – měly vysoké boky se speciálními vraty, které umožnily prostřednictvím pohyblivých mostů přímý vjezd železničních

vozdů do podpalubí. Nakládka se buď prováděla přes zád, nebo jako u některých trajektů přes zvednutou příď. Takové lodě spojovaly například Warnemünde a dánský Gedser. Na palubě pak bylo vedle sebe několik kolejnic, kde se železniční vozy upevnily. Když nebyla paluba plná vlaků, mohly okolo nich být zaparkovány ještě automobily.

Jak šel vývoj kupředu, ilustrují například lodě na tzv. Královské lince mezi německým Sassnitz a švédským Trelleborgem, kterou společně otevřeli v roce 1909 německý císař Vilém II. a švédský král Gustav V. První lodě měly pouhé dvě koleje s celkovou délkou 165 metrů, v roce 1931 se objevila loď Starke se třemi kolejemi o 230 metrech, Trelleborg z roku 1958 měl už 4 koleje a 403 metrů a Götaland z roku 1973 dokonce 5 kolejí o délce půl kilometru. Pět kolejí ale o délce přes 700 metrů má i nejnovější loď Sassnitz. Trelleborg z roku 1958 byl navíc první, který měl dvě paluby. Jednu pro vlaky a nákladní auta a druhou pro osobní vozy.

Je libo saunu? Žádný problém!

Hodně se změnilo i další parametry lodí. První z nich z roku 1909 byly jen 114 metrů dlouhé, 16 metrů široké, měly výkon necelě 4 MW a rychlost do 30 km/h. Na palubu se vešlo pouze 18 nákladních vagonů. To současný Sassnitz je 171,5 metru dlouhý, 23,7 metru široký, výkon má 18 MW a dosáhne rychlosti až 39 km/h. Přepraví 875 cestujících a 56 nákladních železničních vozů, 20 kamionů a 170 osobních aut.

Cestující na trajektech po nalodění obvykle opustí svá místa ve vagonech v podpalubí a využívají komfort, který jim lodě nabízejí. Například cesta ze Sassnitz do Malmö trvala 4 hodiny. Během té doby mají cestující k dispozici restaurace, obchody dutty free a na švédských lodích třeba i saunu. Pokud byla přeprava realizovaná v noci a cestující klidně spali v lůžkových nebo lehátkových vozech, pak je nikdo nerušil a oni ani nevěděli, že už překonali kus moře. Bez zajímavosti není, že provozovateli těchto železničních trajektů v minulosti nebyly obvykle žádné rejdářské společnosti, ale přímo železniční společnosti jako dánská DSB, nebo německé DR a DB.

Asi málokoho dnes napadne, že také z Prahy jezdily přímé vlaky do zahraničí přes moře a plavily se na trajektech. Po pádu železné opony se rozvinulo vlakové spojení do mnoha míst západní Evropy. Z Prahy do Kodaně v té době jezdil krátce expres Neptun, který využíval trajekt Warnemünde – Gedser. Od roku 1995 už ale vlaky nepřepravuje. Ve stejné době

Také Itálie má svůj železniční trajekt propojující Apeninský poloostrov se Sicílií. Foto: flickr, Roberto Copia

jezdil řadu let také rychlík Csárdás z Budapešti přes Prahu až do švédského Malmö. Na něm pravidelně jezdilo i několik lůžkových a lehátkových vozů Českých drah do Skandinávie a Baltské moře překonávaly díky trajektu Sassnitz – Trelleborg. V současnosti přepravuje toto lodní spojení hlavně nákladní vagony a osobní vlaky ho využívají už jen sporadicky.

Mosty a tunely jako úpadek trajektů

Současnost obecně železničním trajektům příliš nepřeje. Oproti novým pozemním trasám po mostech a přes tunely jsou pomalejší, méně kapacitní a neefektivní. Řada linek tak zanikla úplně a u jiných výrazně pokleslo jejich využití, protože cesta po zemi je sice delší, ale pohodlnější. Postupně tak skončily železniční trajekty mezi dánskými ostrovy i z Dánska do Švédska, kde vznikla soustava mostů a tunelů. Pomalým spojením s využitím trajektů také konkurují rychlá letadla nebo levné autobusy.

Dobové zobrazení alpského trajektu

Počátek konce trajektů bychom dokonce našli už ve 30. letech 20. století. Tehdy stavební technologie v oblasti ocelových a železobetonových staveb došly tak daleko, že se inženýři pustili do staveb ohromujících mostů přes menší mořské úžiny. I v tomto případě, podobně jako u zavádění trajektů, stálo v čele pokroku Dánsko. V letech 1929 až 1935 vyrostl první z mostů mezi pevninskou částí Jütland a ostrovem Fyn o délce téměř 1 200 metrů.

V letech 1933 až 1937 vyrostl další, dokonce 3 199 metrů dlouhý most Stostrømsbroen, mezi ostrovy Falster a Masnedø na trase směřující dál na hlavní ostrov Sjælland s hlavním městem Kodaně. Také Němci začali ve 30. letech nahrazovat některé trajekty suchozemským trasováním. Například v roce 1935 otevřeli nové spojení mezi pevninou a ostrovem Rujána známé jako Rügendamm. Do té doby musely vlaky z Berlína do Malmö využívat dokonce dva trajekty.

Na překonání opravdu velkých průlivů si museli lidé ale přece jen ještě nějakou dobu počkat. O to více ale takových spojení v posledních desetiletích vzniklo a železniční trajekty odsunulo na vedlejší kolej. V roce 1994 se rozjely vlaky 50kilometrovým Eurotunelem mezi Velkou Británií a Francií. O tři roky později změnil cestování přes 7 km dlouhý most a také 8 km dlouhý tunel přes Velký Belt v Dánsku. V roce 2000 byl otevřen osmikilometrový most přes průliv Öresund mezi Dánskem a Švédskem. Jeho kapacita je až 200 vlaků, a proto s jeho otevřením zaniklo velké množství trajektů v Dánsku a v Baltském moři. A trend „suché cesty“ pokračuje. Příkladem budiž budované spojení tunelem Marmaray v Istanbulu s délkou téměř 14 km, který umožní přímé železniční spojení bez trajektů mezi Evropou a Blízkým východem. Cestování vlakem po vodní hladině zkrátka pomalu ale jistě zvoní hrana. Proto pokud budete mít možnost a chuť, svezte se. Za pár desetiletí budou plavíci se vlaky definitivně historii. ■

ČD

PRUVODCE

Národní den železnice
Největší svátek na kolejích

Čtení ve vlaku
Setkání s oblíbenými spisovateli

Konto bariéry
Pomáháme s humorem

Články v této rubrice mají pouze informativní charakter.
Přeprava ve vlacích ČD se řídí tarifem TR 10 a SPPD.

Nenechte si ujít velkolepé OSLAVY ZROZENÍ ŽELEZNICE!

Největší železniční svátek roku je opět tady! Přijďte oslavit Národní den železnice, tentokrát do Chebu. Poslední zářijovou sobotu se naskytne šance si nejen prohlédnout a osahat nejmodernější stroje, které pod vlajkou národního dopravce brázdí tuzemské koleje, ale nechat se přenést i do dob dávno minulých, kdy ocelovým stužkám vládla pára.

Desítky exponátů včetně několika zahraničních zástupců doplní bohatý doprovodný program. Navíc se můžete svézt v některém ze speciálních vlaků. Třešničkou na narozeninovém dortu železnice bude závěrečná exkluzivní noční vlaková show.

24. září v železniční stanici Cheb

Pokud si chcete vychutnat největší svátek na českých kolejích od samého začátku, přijďte na vlakové nádraží v Chebu už v 9 hodin, kdy velkolepá oslava vypukne. Letošní již 6. ročník protnou tradičně tři světy – historický, zábavný, svět změny.

Svět historie

Pro milovníky dob minulých je skoro povinností zavítat do Světa historie. V Chebu se

totiž sjedou opravdové skvosty. Například pečlivě zrenovovaný motorový vůz Stříbrný šíp nebo legendární válečná parní lokomotiva – německá 52.8079. Z české klasiky nebude chybět parní lokomotiva řady 464.0 Ušatá, elektrická Laminátka řady S 489.0 či motorový stroj řady T 466.0 Pilštyk. V rámci programu vyjedou parní krasavice po okolních tratích.

Svět zábavy

Velkou atrakcí pro malé i velké železniční nadšence budou jízdy a závody na historických drezínách, které proběhnou na kolejích chebského depa. Nejmenší návštěvníci se pobaví v dětském divadle, skákacím hradě a kreativních stanech. O zábavu pro děti se postará také Vlášek hráček a kinovůz. Dospělí se mohou osvěžit pěnivým mokem

u velkého pivního stanu. Nebudou chybět ani další stánky s občerstvením.

Svět změny

Moderní svět nabízí to nejlepší ze současné železniční dopravy. Setkáte se s nejmodernějšími vozidly Českých drah, například s elektrickou jednotkou InterPanter či motorovou RegioShark. Návštěvníkům se představí také stylově polepená lokomotiva řady 380 či rychlý a pohodlný railjet.

Výhodná nabídka

Skupinovou víkendovou jízdenku můžete 24. září zakoupit za zvýhodněnou cenu 679 Kč. Platí až pro 5 cestujících, z toho 2 mohou být dospělí. Se svými přáteli nebo rodinou můžete cestovat neomezeně všemi spoji ČD po celé ČR.

Pouze do vlaků SuperCity Pendolino je nutné předem zakoupit místenku.

Noční vlaková show

Po ukončení Národního dne železnice se od 20:00 na točň Světa historie v Depu kolejových vozidel uskuteční unikátní přehlídka historických lokomotiv. Na dvě desítky historických exponátů defilují ve speciálně připraveném scénickém osvětlení a s komentářem, při němž každý exponát bude představen v kontextu historických událostí. Těšit se můžete na legendární lokomotivy, které psaly železniční historii této země. Vstupenky na Noční vlakovou show zakoupíte na místě ve stáncích ČD a také v síti Ticketportal. Počet vstupenek je omezen kapacitou.

Den železnice 2016

Protokolární vlak

Jako protokolární vlak netradičně dorazí do Chebu jednotka ČD railjet, kterou se můžete vydat z pražského hlavního nádraží. Vyjždí přesně v půl sedmé ráno, odjezd zpět je naplánován na 16:03 hodin. Vzhledem k velkému zájmu o jízdenky doporučujeme rezervaci předem.

Kompletní informace a aktuální program najdete na www.denzeleznice.cz.

Oslavy v regionech

V průběhu září proběhnou také regionální dny železnice na několika místech republiky. Jejich přehled přinášíme v mapce na této straně, podrobné informace ke každé akci najdete na webu www.cd.cz/zazitky. ■

REGIONÁLNÍ DNY ŽELEZNICE

10. 9. | Rokytnice v Orlických horách

Zvláštní vlaky z Hradce Králové a zpět vedené parní lokomotivou 464.008 Bulík.

10. 9. | Trutnov

Zvláštní vlaky z Hradce Králové a zpět vedené parní lokomotivou 464.008 Bulík, vyjížďky parním vlakem s historickou soupravou do Krkonoš.

17. 9. | Klatovy

Jízdy parních vlaků do Janovic nad Úhlavou a zpět, jízdy drezínou, doprovodný dětský a kulturní program, muzeum ve vagonu, modelové kolejiště.

24. 9. | Česká Třebová

Jízda zvláštního vlaku mezi depem a stanicí, výstava lokomotiv na malé točň.

17. 9. | Litovel předměstí

Oslavy 130. výročí trati Litovel – Červenka, nostalgické vyjížďky s parními lokomotivami 464.202 Rosnička a 433.002 Kocúr.

10. 9. | Příbram

Jízdy zvláštních parních vlaků ze Zdice do Březnice a zpět u příležitosti oslav 140 let provozu trati Zdice – Protivín vedených lokomotivou 477.043 Papoušek. Jízdy zvláštních vyhlídkových vlaků Huťský expres z Příbrami na vlečku Kovohutí Příbram a zpět. Provoz historické šlapací kolejové drezíny. Exkurze na pracoviště řízení železničního provozu. Bohatý doprovodný program.

17. 9. | Praha-Braník

Historické vlaky z Prahy-Braníka do Prahy-Radotína, výstava vozidel, jízdy drezínou, výstava modelových kolejišť.

24. 9. | Zastávka u Brna

Nostalgické vyjížďky motorovou lokomotivou Bardotka a dalšími historickými vlaky, hornický den, modelová kolejiště.

17. 9. | Jindřichův Hradec

Jízdy parních vlaků po úzkokolejce do Nové Bystřice a do Lovětína, drezíny, modulové kolejiště, doprovodný program pro děti.

CESTU VLAKEM vám opět zpříjemní oblíbení spisovatelé

Odložte na chvíli své mobilní telefony či tablety a zaposlouchejte se do příběhů českých autorů. Letošní ročník festivalu Čtení ve vlaku se uskuteční od 19. do 22. září ve vybraných příměstských spojích Českých drah.

S polečnost při cestách vlakem vám v tomto týdnu bude dělat například Dora Čechová, Irena Dousková, Halina Pawłowska, Jiří Žáček, Marek Šindelka či Michal Viewegh. Pro autorská čtení bude vyhrazeno horní patro 2. třídy v prostředních oddílech vlaků typu CityElefant. Vybrané spoje i oddíly budou výrazně označené, aby spisovatelé nerušili cestující, kteří dávají přednost tiché četbě.

Ve čtvrtek 22. září proběhne v budově pražského hlavního nádra-

ží v kavárně Neopalladium oblíbená autogramiáda spisovatelů a literární beseda. Více informací o programu a vybraných spisovatelích se dozvíte na internetových stránkách festivalu www.ctenivevlaku.cz.

Projekt Čtení ve vlaku vznikl z dlouholeté spolupráce firmy Railreklam se školou reklamní a umělecké tvorby Michael. Hlavní záštitu nad Festivalem autorského čtení ve vlaku letos převzal ministr kultury Daniel Herman. ■

FESTIVAL
ČTENÍ
VE VLAKU

19. 9. – 22. 9. 2016

www.ctenivevlaku.cz

#jedemevtomvsichni

Organizaci festivalu zajišťují studenti školy Michael a studenti Vysoké školy kreativní komunikace ve spolupráci se společností Railreklam. Projekt je uskutečňován za finanční podpory Ministerstva kultury a Magistrátu hlavního města Prahy.

ŠKOLA
MICHAEL

VŠKX

railreklam

© MAD architects

Letošnímu ročníku vládne SOUČASNÉ ARCHITEKTONICKÉ DĚNÍ

Na mezinárodní festival architektury Architecture Week Praha 2016 se vydejte od 26. září do 9. října. Tématem jubilejního 10. ročníku je organické město s ústřední výstavou **ORGANICKÉ MĚSTO – (S)tvořitelé měst a udržitelný rozvoj.**

Na přelomu září a října vás v rámci festivalu Architecture Week Praha 2016 čekají výstavy, vernisáže, přednášky českých a zahraničních architektů, konference i další zajímavé akce.

Ve výstavní síni Mánes se uskuteční ústřední výstava **ORGANICKÉ MĚSTO – (S)tvořitelé měst a udržitelný rozvoj**, která bude mapovat současné architektonické a architektonicko-dopravní dění v Praze i celé České republice. Představí vybrané špičkové architektonické a architektonicko-dopravní projekty z celého

světa, tematicky zaměřené na organické fungování a chytrý a udržitelný růst měst. Výstava je taktéž zaměřena na prezentaci moderních „zelených“ technologií, a to včetně futuristických projektů. České dráhy zde například představí své projekty v kontextu dalších dopravních projektů z celého světa.

Ani tento rok nebudou chybět procházky za architekturou organizované ve spolupráci s Pražskou informační službou a Magistrátem hl. města Prahy. Věnované jsou různým

etapám vývoje pražské architektury. Konkrétně se jedná o tyto procházky:

- 26. 9. 2016, 15:30, sraz Senovážné náměstí – Nové Město pražské jako příklad harmonického založení středověkého města
- 5. 10. 2016, 15:30 hod., sraz Výtoň – Rozvoj Prahy v 19. století – jak se změnila Praha a co nejvíce tuto změnu ovlivnilo.

V rámci festivalu se můžete těšit na přednášky zahraničních architektů, letos zařazené do jednoho bloku – Archi-Maraton, který se uskuteční 7. října od 10:00 hodin na Fakultě architektury ČVUT. Pět zahraničních architektů zde představí své neotřelé projekty a přístup k architektuře. Kompletní program festivalu najdete na webových stránkách www.architectureweek.cz. ■

MŮŽETE POTKAT VE VLAKU

KRIZOVÝMI SITUACEMI už se nenechám rozhodit

Tři roky se vypravuje na trasu mezi Prahou a Ostravskem sympatická studentka vysoké školy Barbora Matyskovičová. Ne však jako cestující, ale jako stevardka doprovázející spoje ČD.

Josef Holek, foto: autor

Proč jste se rozhodla dělat práci stevardky ve vlacích Českých drah?

K této práci mi pomohla kamarádka. Před lety jsme se seznámily na sportovním kurzu a když se dozvěděla o výběrovém řízení na tyto pozice, dala mi vědět. Přihlásila jsem se a uspěla. Vlaky ČD doprovázím už tři roky.

Co jste musela při výběrovém řízení zvládnout?

Ptali se mě na modelové situace, takže zkoušeli, jak bychom si poradili, případně jak bychom v jednotlivých mimořádných situacích improvizovali. Například co bychom dělali, kdybychom někoho polili kávou. A dnes? Nějaké zkušenosti už mám, nenechám se rozhodit, umím už erudovaně poradit. Na začátku to bylo trochu horší, ale vždy mi byl nablízku vlakvedoucí.

Jak se vám podařilo skloubit studium s prací vlakušky?

Základem je velký a dobrý díář. Je ale výborné, že nám zaměstnavatel umožňuje psát si směny dopředu tak, jak potřebujeme. Škola tedy netrpí. Pokud mám být ve škole od pondělí do středy, tak si píšu směny na ostatní dny. Musíte ale být na sebe přísný, což mi docela jde. Snažím se, aby škola byla na prvním místě. Někdy je to náročné, protože často přijdu ze směny a ještě se musím učit. Káva a zelený čaj jsou moji dobří kamarádi.

Vášim velkým koníčkem je jezdeckví.

Máte na něj alespoň nějaký čas?

Od dob, kdy jsem začala pracovat pro ČD, tak musí koně občas stranou. Snažím se alespoň

Staň se členem týmu ČD

Chcete se také stát stevardem či stevardkou u společnosti České dráhy? Baví vás cestování a práce s lidmi? Hledáte brigádu při studiu VŠ či přivýdělek? Chcete se učit novým věcem? Neváhejte a ozvěte se nám na stevardky@tess.cz. Stále hledáme další posily a nováčky pro naše týmy v Praze, Brně, Ostravě a Plzni.

jednou nebo dvakrát týdně docházet do stáje v Šilheřovicích. Vyčistím si hlavu, což je při práci s lidmi občas potřeba.

Jsou na vás někdy cestující nepříjemní?

I to se stává, ale jsme profesionálky a naší největší zbraní je úsměv. Člověk si nesmí nic brát osobně a při vypjatějších situacích se musím umět do cestujícího vcítit. Snažím se je pochopit a většina se jich pak i omluví.

Jak vypadá váš pracovní den?

Začíná budíčkem okolo čtvrté hodiny ranní, když mám naplánovanou pětihodinovou trasu. Trasy míváme různé, občas zajíždíme až do Žiliny. Nástup mám po páté hodině a směna trvá osm až dvanáct hodin. Když například jezdím s minibarem, musím si před nástupem spočítat a překontrolovat zboží. Nekontrolujeme však jízdenky, nemáme na to školení a ani vybavení. Mohu ale cestujícím s čímkoli poradit a pomoci jim. Mám vlastně na starosti komfort cestujících v první třídě. Po klasickém servisu, při kterém roznáším denní tisk, se snažím cestujícím jízdu různě zpříjemnit. Třeba donáškou občerstvení z jídelního vozu.

Co na to říkají rodiče? Nevadí jim, že brigádníčíte úplně mimo obor?

Naopak! Tatínek je bývalý strojvedoucí. Vždy se mě ptá, jaká byla směna, a povykládáme si o vlacích, protože spolužáci nejsou v tomto ohledu moc velcí parťáci. Řeším s ním cokoli, co se týká mašin anebo i návštěvidel.

Máte nějakou zajímavou příhodu z provozu?

Dnes a denně se stává, že někoho při kontrole toalet a jejich ovonění postříkám sprejem. Cestující se prostě někdy zapomenou zamknout. Vždy to беру jedním rázem a pořádně z gruntu, pěkně celou soupravu. Několik cestujících zkrátka po mém zásahu nepotřebovalo deodorant. ■

PARDUBICKÁ NOSTALGIE žije každý rok

Díky spolupráci Českých drah a Pardubického kraje vyráží od července do září na své pravidelné jízdy Ušatá, Velký bejček nebo také Krokodýl. Jde o parní lokomotivy a historický motorový vůz, které se střídají v čele nostalgických vlaků s názvem Králický Sněžník. Každou sobotu vlak vyjíždí z České Třebové a směřuje přes Ústí nad Orlicí, Letohrad a Lichkov do Červeného Potoka.

Za první měsíc provozu vyzkoušelo turistickou atrakci v podobě nostalgického vlaku Králický Sněžník téměř 1400 cestujících, kteří se svezli osobními vagony zvanými Rybák, vedenými parními stroji nebo motorovým vozem řady 850 z šedesátých let, kterému se přezdívá Krokodýl. „Zájem cestujících je znovu velký a dokazuje nám, že podobná turistická atrakce má v našem kraji své uplatnění, jelikož v okolí jednotlivých zastávek se nachází celá řada turisticky atraktivních lokalit. Kvůli možnosti prohlédnout si je bez zbytečného stresu jsme prodloužili dobu čekání vlaku v konečné stanici Červený Potok tak, aby se cestující mohli stejnou soupravou vrátit do cílové destinace,“ uvedl hejtmán Pardubického kraje Martin Netolický. K tomu dodává, že cílem je především další zatraktivnění turistické

oblasti, kde se nachází nejen Králický Sněžník, dominanta Pardubického kraje, ale také tvrz Bouda, Vojenské muzeum Králíky, Dolní Morava nebo pěchotní srub K – S 14. „Inspiraci jsme hledali nejen u nás, ale také v zahraničí. Například ve Skotsku jezdí parní lokomotivy pravidelně a zájem mezi cestujícími je obrovský,“ popsal Martin Netolický.

Historické vlaky Králický Sněžník jsou ideální pozvánkou pro návštěvníky severovýchodní oblasti Pardubického kraje. „Pro Pardubický kraj je provozujeme druhou sezonu a těší nás nárůst návštěvníků. Naše historická technika dostává tímto projektem smysluplné využití a turisté a návštěvníci mají zážitek navíc. Není nadto spojit návštěvu míst tolik spjatých s naší historií se železniční nostalgii a přivonět k ožvládným strojům z dob minulých.“

O radosti dětí z těchto vláček ani nemluvě,“ zmínil ředitel pardubického Regionálního obchodního centra Českých drah Tomáš Netolický a zároveň dodal, že provozní nasazení muzejních vozidel Českých drah navíc prospívá jejich technické kondici a potvrzuje, že má smysl o ně pečovat. „Nostalgický vlak Králický Sněžník velmi dobře zapadá i do konceptu tradiční vojensko-historické akce s názvem Cihelna, která se konává v polovině srpna. Nejen tímto vlakem se však návštěvníci do „centra bojů“ mohli v letošním roce vypravit. ČD tradičně zajistily potřebné posily kapacit vlaků, aby nápor návštěvníků zvládly. Mimo letního sobotního „speciálu“ zabezpečujeme i další historické jízdy v našem kraji například k různým výročním tratím,“ doplnil Tomáš Netolický. ■

POMÁHÁME s humorem

Vzpomínáte si na tragický případ strojvedoucího ze Studénky? Na jeho podporu se vytvořila sbírka a lidé z ČD a cestující vybrali několik desítek tisíc korun. Příklad této solidarity jasně ukázal, že pokud lidé mají důvěru, tak pomáhat chtějí. Proč se spojil národní dopravce s největší nadací České republiky v projektu „Pomáhej s humorem“, odpovídají ředitelka Konto Bariéry Božena Jirků a generální ředitel Českých drah Pavel Krtek.

Pavel Krtek

46letý manažer studoval na francouzské státní technické univerzitě École Centrale Paris. Promoval v roce 1994. Od listopadu 2014 je generálním ředitelem a předsedou představenstva Českých drah.

Božena Jirků

Organizovala první velkou sbírku Nadace Charty 77 na Konto MÍŠA a podílela se na všech dalších projektech nadace (Konto bariéry je jedním z nich). V roce 2002 se stala její výkonnou ředitelkou.

Jak vidíte budoucnost Českých drah nyní, kdy už nevládníte nádraží. Je to pro vás úleva?

Veškeré své síly teď můžeme napřít k rozvoji přepravních služeb, které musí být co nejlepší a dostupné všem. Nejde přitom jen o modernizaci vozidel, ale také o kvalitu servisu, dostupnost informací, o zákaznickou péči při mimořádných událostech a podobně. V tomto ohledu připravujeme řadu novinek.

Říkáte, že jde hlavně o dostupnou službu pro všechny. Ta je také o empatii a k té patří i charita. Proč jste si vybrali právě Konto Bariéry?

K základním službám patří i přeprava lidí se zdravotním omezením. Cestují s námi tisíce handicapovaných, kteří potřebují naši pomoc. Není to jen o odstraňování bariér pro vozíčkáře, ale i o instalaci audiovizuálních systémů do vlaků pro zlepšení orientace lidí s postižením zraku či sluchu. Spolupráce s Kontem Bariéry, které má dlouhou tradici a skvělé renomé, se nabízí.

Máte ve své práci čas na trochu zábavy a humoru?

Snažím se najít si čas jak na rodinu, tak i na relax. Tím jsou pro mě především tenis a lyžování.

Kdo jsou vaši oblíbení komici a komedie?

Napadá mě britský seriál Jistě, pane ministře. Českými favority jsou komedie Nejistá sezóna a tým lidí kolem Ladislava Smoljaka a Zdeňka Svěráka.

Jak vnímáte soudržnost a kolegiální lidi pracujících u ČD?

Málokdo se ubrání tomu, aby po nástupu k ČD svému zaměstnání nepropadl a nebyl připraven firmu hájit zuby nehty. K tomu patří i vzájemná solidarita. Krásným příkladem může být sbírka pro Jana Černého, strojvedoucího, který utrpěl vážná zranění při loňském střetu Pendolina s nákladním autem u Studénky.

Co vám na práci v charitě přináší největší radost?

Na začátku každé pomoci jsou tragické příběhy. Na konci jsou úsměvy a vděk tisíců lidí, kterým jsme za dobu naší existence pomohli. Každý ten příběh má svůj malý šťastný konec.

Při této práci se setkáváte s velkými lidskými tragédiemi.

Je v takové situaci humor na místě?

Pomáhat s humorem nejde proti smyslu naší práce. Vždyť naše pomoc lidem život ulehčuje a činí je šťastnějšími. Motto Konto Bariéry a projektu Pomáhej s humorem říká: „Pomáháme. Vždy. Všem.“ To je přece úžasné!

Proč budete spolupracovat s ČD na tomto projektu a co od této spolupráce očekáváte?

Lepšího partnera si neumím představit. Stejně jako my se ČD potýkájí s bariérami. Společně tak budeme pomáhat lidem, kteří pomoc potřebují. Ostatně nebudete to naše první spolupráce. Od roku 2005 Konto Bariéry spolu s ČD zpřístupnilo 13 vlakových stanic lidem s tělesným postižením.

Kdo jsou vaši podporovatelé? A jsou Češi národem, který pomáhá slabším a handicapovaným?

Máme 40 tisíc stálých dárců. Možná řada z vás, kteří tyto řádky čtete, už léta posílá svoji, třeba malou částku. Jste tak součástí pomoci, která je obrovská. Nedávno se na nás obrátil Martin, žák deváté třídy. Velmi ho zasáhl příběh malého Péti, který ochrnil po tragické autonehodě. Martin si objednal klaunské nosy pro 72 spolužáků. Češi jsou ochotni pomáhat. Nevíte zatím jak? Kupte si náš nos na nádraží nebo ve vlaku a „pomáhejte s humorem“. ■

VLAKEM NA VÝSTAVU

Kůň 23.–25. 9. 2016

Svezte se s ČD na celostátní výstavu koní a všeho, co k nim patří!

Otevřeno vždy **od 9:00 do 17:00 hodin.**

Doprovíme vás až do blízkosti Výstaviště Lysá nad Labem.

Více o výstavě na www.vll.cz.

Přehled výstav 2016

Zemědělec
6. 10.–9. 10.

Náš chov
6. 10.–9. 10.

Národní holštýnský šampionát
6. 10.–9. 10.

Exotika
26. 10.–30. 10.

Kola
11. 11.–13. 11.

Rychlá kola
11. 11.–13. 11.

Pivní a vinné slavnosti
11. 11.–13. 11.

Chovatel
18. 11.–20. 11.

POLABSKÉ VÁNOČNÍ TRHY
Mikulášské trhy
2. 12.–4. 12.

Stříbrné trhy
9. 12.–11. 12.

Zlaté trhy
16. 12.–18. 12.

Změna termínu výstav vyhrazena

Stánek ČD
najdete
v přízemí
výstavní
haly A1

VLAKEM NA FESTIVAL duchovní hudby do Olomouce

Olomoucký Podzimní festival duchovní hudby, který se letos koná od 25. září do 15. října, patří již více než dvě desetiletí mezi přední české hudební akce. České dráhy, které jsou již tradičním partnerem festivalu, nabízí do Olomouce řadu spojů z různých koutů naší vlasti.

Festival je jedinečný svojí dramaturgickou vyhraněností na duchovní hudbu, velká oratorní a kantátová díla. Podle zakladatelky a ředitelky festivalu Dobromily Hamplové se přirozenou cestou využívá neotřelé atmosféry Olomouce a také architektonické a akustické různorodosti velkého množství dochovaných sakrálních objektů. Smyslem festivalu je připomínka kulturní identity a duchovního života českých zemí s důrazem na jeho křesťanský a humánní rozměr. Každoročně festival přináší program složený z hudby pěti staletí od renesance po hudbu současnosti.

Dramaturgickým přínosem letošního ročníku bude provedení slavné Bachovy mše h moll, která je známá spíše ve velké orchestrální podobě. Renomovaný soubor Musica Flo-

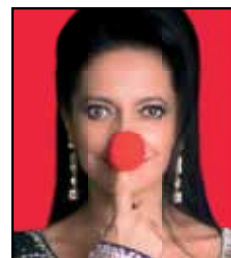
rea přednese mši v její autentické verzi, včetně osobitého řešení obsazení sólistů a sboru.

Přitažlivé bude uvedení Boccheriniho Stabat Mater pro soprán a orchestr v podání vynikající sopranistky Evy Dřízgové a také zcela neznámého díla Missa Sancta převážně operního skladatele Carla Maria Webera. Programovým oživením bude koncert k počtě legendárního amerického jazzového saxofonisty Johna Coltrana, na kterém vystoupí špičky českého jazzu – saxofonista František Kop, klavírista Petr Malásek, baskytarista Martin Lehký a bubeník Pavel „Bady“ Zbořil.

Hudba renesance bude reprezentovaná souborem Octopus pragensis s uměleckým vedoucím Petrem Daňkem. Osu koncertu tvoří mše skladatele Jacoba Galluse, který působil v letech 1579 až 1586 na olomouckém biskupství jako kapelník a skladatel. Na závěr festivalu zazní slavná Beethovenova Devátá symfonie v podání Českého filharmonického sboru Brno a Moravské filharmonie Olomouc pod vedením dirigenta Jaromíra Michaela Krygela. „Devátá“ bude navíc vysílána 15. října v přímém přenosu na televizní stanici TV Noe. ■

KUP SI NOS!

K dostání ve vybraných stanicích a vlacích Českých drah anebo na Národním dni železnice 24. září v Chebu.

**POMÁHEJ
S HUMOREM**

28. září
ve 21:20 na ČT1

ČD České dráhy
Národní dopravec

K o n t o B a r i é r y
www.kontobariery.cz

JUNIOR PROGRAM ČD

AHOJ holky a kluci

Dostali jsme od vás opravdu hodně krásných básniček, a proto nám trvalo dlouho, než jsme vybrali deset nejlepších. Ale už je máme a vy si je můžete přečíst na webové stránce Českých drah www.cd.cz v sekci Volný čas, podsekcí Junior program a také na Elfíkově webu www.elfikuvweb.cz v prvním vagonu s nápisem Železnice v Aktualitách.

Všem vítězům moc gratulujeme, dárky jsme jim již poslali. Ostatní se mohou těšit na nové Dětské jízdenky, na kterých jsou právě vítězné básničky. Doufáme, že se vám budou líbit.

Manažerka Junior programu ČD
Elen Mátéová

A tady je jedna z básniček:
Šárka a Patrik, Šlapanice

Cesta k babičce

*Měli jsme jet do Těšína,
skutečnost je ale jiná.
Taťka v práci musí být...
Jak to jenom vyřešit?*

*Nebojte se, žádný strach,
využijem Českých drah!
S batohem a kufříkem
pojdem rychlíkem.
Z Brna každou hodinu
vyjíždí vlak k Bohumínu.*

*Jak ta cesta přímo letí
v kupé pro mámy a děti!
Nechoď sem, jestli chceš spát,
my si totiž budem hrát.
A přitom se nahlas smát.*

*Uteklo to jako voda,
až si říkám to je škoda.
V Bohumíně pak, čeká další vlak.
Hele dvoupatrák!*

*Lepší nežli rychlá kárka,
je Elefant jménem Klárka.
Cesta byla plná krás,
příště jedem vlakem zas!*

křížovka

Víte, milé děti, která loď je považována za první železniční trajekt?
Nápovědu najdete v rubrice Železnice.

Zvíře s hrby

Ocenění sportovce

Jezdí po kolejích

Roční období

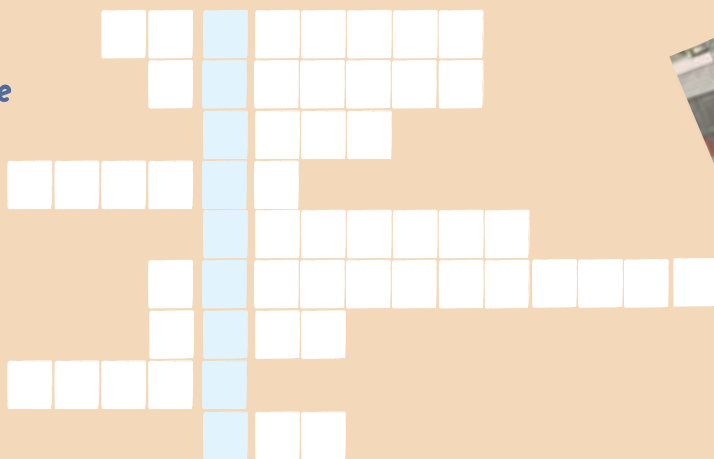
Školní taška

Řidič vlaku

Pozdrav

Samice kocoura

Část obličeje

Vyluštěnou tajenku zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 15. září 2016. Tři z vás, kteří správně odpovědí, získají rodinnou vstupenku do Království železnic.

SOUTĚŽ PRO CHYTRÉ HLAVY

1 Ve kterém seriálu se objevuje Lucie Polišínská jako majitelka cukrárny?

- A Vinaři
- B Ohnivý kuře
- C Přístav

2 Kterému rodu patřil panský dvůr v Bystřici nad Pernštejnem na konci 19. století?

- A rodu Mitrovských
- B rodu Kinských
- C rodu Rožmberků

3 Jaké muzeum se nachází v bývalé sýpce u nádraží v Třešti?

- A muzeum tabáku
- B muzeum Tatra
- C muzeum Tesla

4 Ve kterém městě se bude konat letošní Národní den železnice?

- A v Plzni
- B v Českých Budějovicích
- C v Chebu

5 Jak se nazývá festival autorského čtení, který v září proběhne ve vybraných spojích pražské příměstské dopravy?

- A Čtení ve vlaku
- B Spisovatelé v rychlíku
- C Knížky v tramvaji

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal? *

* Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžit můžete na www.cdprovas.cz, kde vyplníte příslušný formulář, nebo své odpovědi zasíláte poštou do 15. září. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu.

Adresa:
Redakce ČD pro vás
České dráhy, a.s.
nábř. L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1
Na obálku napište PRO CHYTRÉ HLAVY.

Tři správné odpovědi odměníme Kilometrickou bankou ČD – poukazem na volné cestování vlaky ČD v hodnotě 2 200 Kč – a další tři z vás obdrží poukázky do obchodní sítě PONT v celkové hodnotě 1 000 Kč.

Výherci z minulého čísla:

KMB: Světlana Sedlářová, Olga Zatloukalová, David Soukup
PONT: Pavel Kumstát, Martina Romanovská, Kurt Mužik

Správné odpovědi z minulého čísla:

1 – Herbář, 2 – v kapli zámku, 3 – Smědov,
4 – Festival chutí, 5 – Skupinová víkendová jízdenka

Kompletní pravidla soutěže najdete na www.cdprovas.cz.

Hrajte o tři Kilometrické banky ČD za 2 200 Kč a o tři poukázky v hodnotě 1 000 Kč do obchodní sítě PONT.

Kombinuj žákovský průkaz a In Kartu!

= až 55% sleva
na jízdenku do školy

POZOR AKCE!

S průkazem ISIC nyní In Karta
s aplikací IN 25 na 3 roky
o 100 Kč levněji!*

* akce platí od 15. 9. do 31. 10. 2016

www.cd.cz/kombinuj

České dráhy

Národní dopravnice

Na Slovensko za 221 Kč? To je paranormální!

Ve vesmíru existuje planeta s blankytnými jezery
a vysokými horami. Ale proč cestovat tak daleko?
Zajedte si levně a komfortně vlakem
na Slovensko!

Akce platí v měsíci září.

Nakupujte na
www.cd.cz/eshop

České dráhy
Národní dopravnice